

W13

Samenwerken
werkt

JAARVERSLAG 2022

**OVERKOP, FOOD ACT 13 EN
ENERGIEHUIS GAAN MET
SUCCES UITDAGINGEN AAN**

W13 is de welzijnsvereniging van de 14 lokale besturen van Zuid-West-Vlaanderen en het CAW Zuid-West-Vlaanderen en versterkt samenwerking op het vlak van welzijn en zorg.

2022, het 'jaar na corona' met tal van uitdagingen én opportuniteiten

Bijzonder boeiend. Zo kan je 2022 het best omschrijven. Na twee jaren waarin corona de hoofdrol opeiste, focuste W13 zich op onder meer de uitbouw van OverKop, de resultaten van de dak- en thuislozentelling en de promotie van de European Disability Card. Ook in de energie- en Oekraïne-crisis nam W13 een belangrijke rol op.

Wie dacht dat 2022 daarom een rustig en 'gewoon' jaar zou worden, die had het verkeerd voor. Met de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende vluchtelingenstroom kregen we met een nieuwe, maar even ingrijpende problematiek af te rekenen. Een uitdaging om deze oorlogsvluchtelingen op een zo goed mogelijke manier onderdak te geven en te begeleiden. Daarom startten W13, Konekti en enkele andere partners midden april met ROEKA, een ondersteuningsplatform voor hulpverleners die met Oekraïners of met mensen die rechtstreeks bij hun vlucht- of opvangverhaal betrokken zijn.

Als rechtstreeks gevolg van het conflict in Oekraïne begon bovendien een energieprijzenoorlog, met gevolgen voor niet alleen mensen in kwetsbare situaties, maar ook veel middenklassegezinnen. De Vlaamse regering counterde die deels door de Mijn VerbouwLening te lanceren, waardoor ons Energiehuis overspoeld werd met aanvragen voor dergelijke leningen. Intussen doet het Energiehuis er alles aan om de achterstand weg te werken.

2022 stond dus bol van de uitdagingen, al mogen we de opportuniteiten in dit jaar niet vergeten. Zo introduceerde de Vlaamse regering het Plan Samenleven, het sein voor alle partners binnen W13 om te werken aan een dossier brugfiguren secundair onderwijs. Met succes: één brugfiguur startte al in 2022 op, vier anderen beginnen in januari 2023. Nog zo'n goedgekeurd dossier draait rond e-inclusie: hoe maken we digitaal kwetsbare mensen in Zuid-West-Vlaanderen sterker? Ook dit project van 8 lokale besturen wordt in 2023 gelanceerd. Een derde voorbeeld van onze baseline #samenwerkenwerkt

is de promotie van de European Disability Card. De 14 lokale besturen van W13 willen die kaart én zijn voordelen bekender maken.

Een uitdaging en tegelijk opportuniteit is de job van sociaal werker aantrekkelijker maken. Daarom werd een actieplan HR sociaal werk opgesteld. Onze deelgenoten, maar even goed andere sociale organisaties hebben het lastig om hun vacatures in te vullen. Deels omdat jongeren niet bewust kiezen voor de studie sociaal-agogisch werk, deels omdat er rond de job zelf – onterecht – een slecht aura hangt. Daar moeten we samen iets aan doen.

Namens W13,

Kim Van Belleghem
Directeur

Philippe De Coene
Voorzitter

Bram Deloof - Ondervoorzitter

Schepen van Armoedebestrijding Kuurne

"500 ton verse voeding die niet wordt weggegooid, maar via Food Act 13 bij mensen raakt die het moeilijk hebben om dagelijks een vers aanbod vlees, groenten, fruit en vis op tafel te zetten. Het is positief dat Food Act 13 meer gezinnen kan bereiken én dat er meer gezonde voeding en gezonde tussendoortjes op het bord en in de brooddoos komen. De mijlpaal van 500 ton heeft echter ook een keerzijde. Het toont aan dat meer en meer mensen het moeilijker krijgen. Vandaar de noodzaak om verder te investeren in de totale werking van W13 en zijn samenwerkingen om op die manier meer kansen te bieden voor meer mensen."

Willy Glorieux - Ondervoorzitter

Schepen van Welzijn Spiere-Helkijn

"Een terugblik op 2022 leert ons dat we veel energie besteedden aan het energievraagstuk. De oorlog in Oekraïne, de impact van kerncentrales op het milieu en de zoektocht naar alternatieven, de groeiende vraag naar elektriciteit voor het wagenpark: energieschaarste en stijgende prijzen werden één. Als OCMW is het onze opdracht en onze plicht om erop toe te zien dat de inwoners een menswaardig bestaan kunnen leiden. Maar ... basisproducten werden onterecht luxegoederen. Dit was onze strijd samen met de andere OCMW's, verenigd in W13."

Lynn Callewaert - Ondervoorzitter

Schepen van Welzijn Harelbeke

"We waren nog maar net wat bekomen van de coronapandemie toen we geconfronteerd werden met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. Lokale besturen maakten samen met hun inwoners de opvang van vluchtelingen mogelijk. Gelukkig konden we bij moeilijkheden steeds terecht bij Team ROEKA van W13, dat instond voor gezins- en traumabegeleiding."

Pascal Heytens - Ondervoorzitter

Algemeen directeur CAW Zuid-West-Vlaanderen

"De regionale telling dak- en thuisloosheid is voor mij een mijlpaal. We hebben hier iets heel waardevols in handen. Sterk databeheer maakt toekomstgericht beleid mogelijk. We moeten dan ook streven naar een concreet actieplan dak- en thuisloosheid met sterke ambities."

Davy Demets - Ondervoorzitter

Schepen van Welzijn Anzegem

"Jammer genoeg volgde de ene crisis de andere op, maar met onze sterke en flexibele organisatie zijn wij goed gewapend om zeer veel en moeilijke zaken in de kiem te smoren. Ook deze keer werd er uitstekend werk geleverd in zeer moeilijke omstandigheden. Wij kunnen het verschil maken op diverse vlakken en zo onze regio verder hartverwarmend en sociaal laten evolueren."

Schepenen van Wonen aan het woord

Rita Lammertyn - Schepen van Wonen Lendeledede
"Betaalbaar en kwaliteitsvol wonen is ook in Lendeledede een hot item. Velen, en vooral de meest kwetsbaren, hebben het moeilijk om een betaalbare en conforme woning te vinden. Ik ben dan ook verheugd met de nieuwe projecten in opbouw binnen onze dorpskern, waaronder specifiek de bouw van 46 nieuwe sociale appartementen van de woonmaatschappij Mijn Huis in de Vierschaar. Dankzij de goede samenwerking, de kennis en de expertise van W13 krijgen we heel wat meer mogelijkheden en kansen waardoor we nog sterker op wonen kunnen inzetten. Dank je wel W13 om mee te helpen bouwen aan Lendeledede, een gemeente waar het goed is om te leven en te wonen!"

Mathieu Desmet - Schepen van Wonen Wevelgem
"We staan voor de enorme opdracht om de hele woonmarkt klaar te maken voor de toekomst. Hoe zorgen we dat elke woning voldoende kwaliteit biedt en energiezuinig is? Hoe en waar vangen we de verwachte toename van het aantal huishoudens op? Hoe perken we de ruimtelijke versnippering in? Dit zijn stuk voor stuk uitdagingen waarvoor we staan en waar de woonmarkt een cruciale rol speelt. Een goede plek om te wonen bouw je niet van de ene op de andere dag, niet goedkoop en niet alleen. Lokale besturen en W13 versterken elkaar in een lokaal woonbeleid, op maat van de gemeente en dicht bij de mensen."

Els Verhagen - Schepen van Wonen Kuurne
"2022 werd gekenmerkt door een energiecrisis. Om de Vlaamse woningen aan een versneld tempo energetisch te renoveren, werden de Vlaamse Mijn VerbouwPremie en Mijn VerbouwLening in het leven geroepen. Dankzij het Energiehuis W13 konden heel wat inwoners van Kuurne een renteloze lening afsluiten om hun renovatie te financieren."

Renaat Vandenbulcke - Schepen van Wonen Menen
"Impuls Menen-Wervik was in 2022 samen met de Vlaamse Ardennen de eerste gefusioneerde woonmaatschappij van Vlaanderen. Toch betekende 2022 vooral verdergaan op de ingeslagen weg van kwaliteitsverhoging. Het verplichte conformiteitsattest verhoogt de kwaliteit van onze huurwoningen en wordt positief onthaald in onze stad. Zowel huurders als eigenaars voelen zich gesterkt op de woonmarkt. Samen met alle mogelijke partners actief in onze stad en de regio organiseerden wij ook een Woonmarkt om zo een mooi overzicht te bieden van de lokale en regionale ondersteuning."

David Vandekerckhove - Schepen van Wonen Harelbeke

"De omvorming van sociale huisvestingsmaatschappijen en de sociale verhuurkantoren naar woonmaatschappijen is voor alle betrokken partners een allesbehalve makkelijke oefening. Eén woonmaatschappij voor onze regio was jammer genoeg niet haalbaar, maar W13 slaagt erin om de werkingen van de woonmaatschappijen op elkaar af te stemmen. Ik ben vooral de werkgroep over het geïntegreerd toewijssysteem dankbaar voor hun advies over de versnelde toewijzingen. We moeten er namelijk voor zorgen dat de meest kwetsbaren ook in de nieuwe woonmaatschappijen niet uit de boot vallen."

Eliane Spincemaille - Schepen van Wonen Zwevegem

"Het jaar 2022 kenmerkte zich als het jaar van de grote hervorming in het sociale woonlandschap. Noodgedwongen ging heel wat energie naar de administratieve en juridische kant van de hervorming. Cruciaal is echter de toegang tot sociale huur, in de eerste plaats voor kwetsbare gezinnen met een acute woonbehoefte. Niemand die beter weet welke woonnood er is en hoe die te meten dan de welzijns- en woonactoren zelf. In zijn rol als facilitator slaagde W13 erin om hen samen te brengen en een regionaal voorstel voor de instroom via versnelde toewijzing uit te werken. Op die manier kunnen wij als lokaal bestuur ervoor zorgen dat het voor iedereen goed wonen is in Zwevegem."

Sandra Platteau - Schepen van Wonen Avelgem

"Het aanbod van betaalbare woningen is anno 2022 flink gedaald. Voor mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties is het bijna onmogelijk om nog een kwalitatieve en betaalbare woning te vinden op de privémarkt. De vorming van de woonmaatschappij zorgde ook voor vertraging in bouwprojecten. Daarom is het voor lokale besturen belangrijk om vanuit W13 de ondersteuning te krijgen van de Regionale Woonclub. Samen op zoek gaan naar een geschikt pand, want iedereen heeft recht op een betaalbare woning."

Wout Maddens - Schepen van Wonen Kortrijk

"Ook in Kortrijk draaide het renovatiebeleid in 2022 op volle toeren. 1.285 Kortrijkzanan vroegen gratis renovatieadvies aan, een stijging van 26%. De stad betaalde 549 stedelijke verbeteringspremies uit, goed voor een bedrag van 340.000 euro. Voor 2023 keurde de gemeenteraad in december 2022 een optimalisatie van de premies goed. Het maximumbedrag van de Kortrijkse premies wordt verhoogd en wie een lager inkomen heeft, komt vanaf dit jaar in aanmerking voor een hogere premie. De premies worden ook sneller uitbetaald: binnen de 14 dagen na ontvangst van de facturen. Met deze maatregelen waakt Kortrijk erover dat iedereen mee is in deze renovatiegolf en dat ook het meest kwetsbare patrimonium een kwaliteitsverbetering ondergaat."

01

WONEN & ENERGIE

W13 verwelkomt Canadese topsprekers Melanie Redman en Stephan Gaetz op netwerkevenement rond A Way Home

W13 organiseert elke twee jaar een netwerkevenement rond een thema waarmee we bezig zijn. In 2022 was dit thema **collectieve impact**. W13 kon voor zijn daarvoor de gerenommeerde sprekers **Melanie Redman en Stephan Gaetz** strikken.

Melanie Redman is CEO van A Way Home Canada, terwijl collega-spreker én echtgenoot Stephen Gaetz het hoofd van het Canadian Observatory on Homelessness is. In een goed gevulde aula van The Penta in Howest gaven zij hun visie op en ervaringen over collectieve impact mee en maakten zo de aanwezigen warm voor deze aanpak.

Nadien vond er nog een panelgesprek plaats met enkele leden van het dagelijks bestuur van W13, namelijk voorzitter Philippe De Coene en de ondervoorzitters Lynn Callewaert, Bram Deloof en Pascal Heytens. Tot slot vond een geslaagde receptie plaats met een hapje en een drankje.

Workshops

W13 was alvast heel trots en blij om het duo Redman-Gaetz te ontvangen. In 2020 werd het netwerkevent ook opgehangen aan beide Canadezen, maar ging uiteindelijk niet door wegens familiale omstandigheden van de sprekers.

Die 17de mei stond trouwens volledig in het teken van collectieve impact en A Way Home. Zo vonden er in de voor- en namiddag al enkele workshops plaats. Melanie Redman en Stephen Gaetz sloten bij die over collectieve impact aan, terwijl David French (managing director A Way Home Canada) de workshop van Konekti volgde. Het werd een boeiende dag vol kennisuitwisseling.

Energiehuis WarmerWonen: aanvragen energielening verviervoudigd

2022 was een enorm druk jaar voor het Energiehuis WarmerWonen. De invoering van de Mijn VerbouwLening zorgde voor een toestroom aan vragen op elk vlak: niet alleen wat betreft de behandeling van de aanvraag, maar ook wat betreft advies en renovatiebegeleiding.

Het Energiehuis WarmerWonen is een samenwerking tussen Energiehuis W13 en intercommunale Leiedal. W13 neemt de coördinatie op zich. Het Energiehuis WarmerWonen heeft twee taken: enerzijds energieleningen verstrekken en anderzijds unieke backoffice zijn voor de woon- en energieloketten van de 13 gemeenten (Wielsbeke is niet aangesloten bij Energiehuis W13).

Driestapsmodel

Het Energiehuis WarmerWonen is de backoffice in een zogenaamd driestapsmodel, dat in de 13 gemeenten is uitgerold. In elke gemeente zijn er zitdagen in het woon- en energieloket op afspraak. Inwoners kunnen ook vragen dat iemand bij hen thuis langskomt. De bedoeling is dat inwoners op die afspraken al hun vragen kunnen stellen. Indien er vragen onbeantwoord blijven, kunnen loketmedewerkers – maar ook particulieren – contact opnemen met het Energiehuis WarmerWonen. De derde stap van het driestapsmodel is meer gespecialiseerde hulp. Dan komt een energiesnoeier, een renovatiebegeleider of een technisch expert langs.

Stijgend aantal aanvragen

Na twee coronajaren was in 2022 al snel duidelijk dat het aantal aanvragen voor een energielening zou stijgen. In 2021 kreeg het Energiehuis per maand gemiddeld 11 aanvragen binnen. In de eerste maanden van 2022 steeg dit aantal naar 16,5 per maand.

Op 1 september 2022 werd de VerbouwLening ingevoerd. Deze soort lening verving de gewone Energielening en de Energielening+. Met de Mijn VerbouwLening kan je – als je tot een van de vijf doelgroepen behoort – tot 60.000 euro aanvragen en renovaties financieren die zowel focussen op woningkwaliteit als op het verbeteren van de energieprestatie (o.a. isolatie, zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler, zonnepanelen). Belangrijk: bij de invoering (en tot de rest van het jaar) was de rentevoet 0%.

De VerbouwLening bleek van bij de lancering een enorm succes. In die zin dat het Energiehuis WarmerWonen in vier maanden tijd (september-december) gemiddeld 106,5 aanvragen per maand binnenkreeg. Dat is een vertienvoudiging in vergelijking met 2021.

In oktober 2022 werd ook de Mijn VerbouwPremie gelanceerd. Daarin werden verschillende al bestaande premies geïntegreerd. De Mijn VerbouwPremie kan je gewoon digitaal aanvragen. Wil iemand die een Mijn VerbouwLening aanvraagt ook een Mijn VerbouwPremie aanvragen, dan gebeurt dat wel via het Energiehuis WarmerWonen.

Enkele cijfers

559 aanvragen voor een energielening werden er in 2022 ingediend. Dat is meer dan een verviervoudiging. Daarvan waren er 118 voor een Vlaamse Energielening, 2 voor de Energielening+ en 439 voor de Mijn VerbouwLening.

113 dossiers voor een Vlaamse Energielening (op 118) werden goedgekeurd, goed voor in totaal 1.357.475,18 euro.

- De top drie van populairste investeringen:
 - zonnepanelen
 - hoogrendementsbeglazing
 - zuinige verwarmingsinstallatie

37 dossiers voor een Mijn VerbouwLening (op 439) werden goedgekeurd. Door de grote toevloed en de complexiteit van de dossiers (door het veel hogere maximumbedrag van 60.000 euro) is er meer tijd nodig om een dossier af te ronden.

- Van alle aanvragen behoort 25% tot middenklasse en 75% tot de laagste inkomenscategorie.
- De top drie van populairste investeringen:
 - dak
 - zonnepanelen
 - ramen en deuren

Energiescans stijgen opnieuw

In 2022 konden de energiesnoeiers van vzw effect opnieuw een heel jaar energiescans doen. Voor mensen uit bepaalde kansengroepen (beschermde afnemer, persoon met actieve budgetmeter ...) is die gratis. Tijdens een huisbezoek geeft de energiesnoeier tips om energie te besparen en voert enkele energiebesparende maatregelen uit (bv. spaarlampen installeren).

In totaal voerden de energiesnoeiers 948 basisscans (doel was 1.000) en 255 opvolgscans uit. Die opvolgscans gebeuren om burgers extra te herinneren aan bepaalde energiebesparende maatregelen.

Dat de energiescans nuttig zijn, blijkt uit het feit dat er bij 193 basisscans een hoog verbruik werd vastgesteld en in 18 gevallen zelfs een gevaarlijke situatie (bv. CO-gevaar, gevaar voor elektrocutie).

De top drie aan tips die de energiesnoeiers gaven:

1. verwarming (nachtverlaging, te vaak wordt het verschil dag-nacht te klein/groot ingesteld)
2. sluijverbruik
3. verwarming verlagen tot comforttemperatuur

RenovatieCoaches helpen 42 gezinnen in kwetsbare situatie

In 2022 handelden de RenovatieCoaches van Leiedal 42 dossiers van gezinnen in een kwetsbare situatie af. Dat is meer dan een verdubbeling dan in 2021 (19). In alle 42 dossiers deden de betrokken gezinnen investeringen, in 41 dossiers ging het om een feitelijke energiebesparing. In vrijwel alle dossiers konden bepaalde premies worden aangevraagd.

De totale energiebesparing voor de in 2022 afgesloten dossiers bedraagt 293.000 kWh, of gemiddeld bijna 7.135 kWh per dossier. De totale jaarlijkse besparing op een energiefactuur bedraagt 62.000 euro.

De top drie van investeringen:

1. renovatie plat dak
2. buitenschrijnwerk
3. zonnepanelen

Energieconsulentenproject

Op 1 april startte het energieconsulentenproject op. Er werd gekozen om halftijds in te zetten op de doelgroep appartementen en halftijds op de doelgroep mensen in een kwetsbare situatie.

Bij de appartementsdossiers is er een lange doorlooptijd van gemiddeld anderhalf jaar tussen de eerste kennismaking en de effectieve investering. In 2022 liepen er 14 projecten:

- 7 in de adviserende fase
- 2 met principiële akkoord voor renovatie
- 4 waarbij offertes zijn ter uitvoering ondertekend
- 1 met afgewerkte dakrenovatie

Wat betreft de kwetsbare doelgroep is er eveneens een lange doorlooptijd door de sociale problematiek, te weinig of geen financiële middelen en de lange doorlooptijd van de aanvragen voor de Mijn VerbouwLening.

De renovatiebegeleider legde 129 huisbezoeken af, waarvan 61 unieke bezoeken. In 2022 werden er 37 renovaties uitgevoerd: 32 energetische en 5 niet-energetische.

Bekijken we de bereikte gezinnen, dan zijn er enkele opmerkelijke vaststellingen:

- in 25 % van de gevallen is er binnen het gezin iemand ziek of heeft iemand een handicap
- in 23 % van de gevallen gaat het om een alleenstaande ouder
- in 20 % van de gevallen woont het gezin in een verwaarloosde woning
- in 7 % van de gevallen moest het gezin het doen zonder basiscomfort

Kracht.Wonen: een dak boven je hoofd is de eerste cruciale stap

Kracht.Wonen is een regionale en sectoroverstijgende samenwerking bij knelpuntsituaties van langdurige dak- en thuisloosheid. Waar lokale en sectorale diensten niet tot een oplossing komen op het vlak van wonen en ondersteuning, worden de krachten gebundeld.

Kracht.Wonen is gebaseerd op de basisprincipes van de Housing First-methode, waarbij een dak boven je hoofd een eerste cruciale stap is om je leven weer op orde te krijgen. Van cliënten verwachten ze in eerste instantie enkel dat ze de wooncoach toelaten en hun huurdersverplichtingen nakomen. Gedurende het traject werken ze via een intensieve wooncoaching aan structurele oplossingen om op termijn een duurzame woning te kunnen behouden.

Het dedicated team (multidisciplinair samengesteld team) dat via wooncoaches begeleiding aanbiedt, staat de cliënten tijdens het traject bij. Dit wordt mee gerealiseerd door een regionale pool van tijdelijke woningen en een regionaal meldpunt dat de match maakt tussen vraag en aanbod.

De betrokken partners zijn W13 en de leden van het dedicated team (Psychiatrisch ondersteuningsteam Vesta, Kompas, Groep Ubuntux8K, CAW).

Meldpunt Kracht.Wonen

49 situaties aangemeld. De OCMW's in de regio zijn de voornaamste aanmelder.

- In 36 van de 49 situaties verblijven de cliënten bij aanmelding op straat of bij derden
- In 31 situaties ging het om langdurige thuisloosheid in combinatie met andere problematieken
- Bij 42 van de 49 situaties ging het om personen tussen de 21 en 45 jaar

Voor 23 personen werd een concreet aanbod geformuleerd. Bij 12 personen was er sprake van zowel bewoning als begeleiding. Driemaal was er sprake van enkel begeleiding. Bij 5 personen verviel de vraag, bij 1 iemand staat de begeleiding 'on hold' en bij 2 was de opstart onmogelijk.

In de andere 26 gevallen was er geen aanbod omdat:

- de aanmeldingsprocedure nog lopende was: 6 situaties
- er door omstandigheden geen aanbod mogelijk was: 20 situaties

Aanbod Kracht.Wonen

48 trajecten, ondersteund door het dedicated team

- 14 trajecten werden afgesloten in 2022
- 34 trajecten lopen door

28 effectieve bewoningen ondersteund door het dedicated team

15 bewoningen werden succesvol afgesloten in 2022. Doorstroom naar bewoning:

- 3 via sociale huisvestingsmaatschappij
- 2 via sociaal verhuurkantoor
- 1 via detentie
- 2 via inwonen bij partner
- 5 via een afgebroken traject
- 2 naar andere woning Kracht.Wonen

Regionaal Crisisnetwerk (RCK) schiet personen in een crisissituatie te hulp

Het Regionaal Crisisnetwerk Zuid-West-Vlaanderen is een samenwerkingsverband over verschillende sectoren heen. Het doel is om hulpverleners bij te staan wanneer zij geconfronteerd worden met een persoon in een crisissituatie die voor de nacht of het weekend geen opvang heeft.

Concreet biedt het Regionaal Crisisnetwerk crisisbedden aan mensen die zich in een crisissituatie bevinden of voor wie er niet meteen een veilige oplossing voorhanden is. De dag na de opvang wordt via het RCK samen met de persoon in kwestie gekeken naar de volgende stappen richting hulpverlening.

Het Regionaal Crisisnetwerk is een samenwerkingsverband. De partners zijn politiezone VLAS, sociaal verhuurkantoor De Poort, de ziekenhuizen az groeninge en O.L.V. van Lourdes Waregem, het Psychiatrisch Centrum Menen, de 14 OCMW's van Zuid-West-Vlaanderen en CAW Zuid-West-Vlaanderen.

Cijfers RCK

134 meldingen (2021: 113)

104 opnames (2021: 96 opnames) met in totaal **527 overnachtingen** (2021: 335). Opvallend: na de daling in het aantal opnames (coronacrisis) is er nu opnieuw een stijging in het aantal meldingen en opnames merkbaar ten opzichte van 2021.

Meldpunt ter preventie van uithuiszettingen

Via een regionaal samenwerkingsscenario 'meldpunt ter preventie van uithuiszettingen' wordt er in Zuid-West-Vlaanderen geprobeerd om woonproblemen vroegtijdig op te sporen, ondersteuning te bieden naar zowel huurder als verhuurder om erger te voorkomen en zo verdere stappen richting een dreigende uithuiszetting te vermijden.

Zowel de huurder als de verhuurder wil een uithuiszetting vermijden. Het tijdig aanpakken van een huurachterstal of een leefbaarheidsproblemen kan hierbij helpen. Het resulteert in een grotere kans op een oplossing voor beide partijen.

Daarom zette W13 in 2019 (in overleg met de Zuid-West-Vlaamse OCMW's, CAW Zuid-West-Vlaanderen, de intergemeentelijke samenwerking van woondiensten en de vrederechters) de eerste stappen richting een meldpunt preventie uithuiszetting. Het meldpunt startte officieel op in het najaar van 2020.

Digitale aanmeldingen

In 2022 namen de Woonclubmedewerkers naar gewoonte de dispatching van de digitale aanmeldingen voor zich (naar OCMW en/of CAW). Deze partners nemen daarna de aanmelding verder op.

Ze kozen ervoor om in 2022 enkel nog de digitale aanmeldingen te registreren. Zo zijn er in totaal 11 digitale aanmeldingen geweest. Hiervan werden er vijf gemeld door de verhuurder (dispatching naar OCMW: 4, dispatching naar CAW: 1, buiten werkingsgebied: 1), vier door de huurder (dispatching naar OCMW: 3, vraag vervalt: 1) en twee door een professional (dispatching naar CAW: 2).

De Regionale Woonclub: al 1.156 gezinnen geholpen

Via de Regionale Woonclub wil W13 samen met het lokaal woonbeleid inzetten op het ondersteunen van mensen bij het zoeken van een huurwoning op de private huurmarkt. Uit de cijfers blijkt dat mensen effectief aankloppen bij nood aan hulp. Zo hielp de Regionale Woonclub sinds de opstart in 2018 al ruim 1.100 gezinnen.

Het is immers niet voor iedereen even evident om een betaalbare, geschikte en kwalitatieve huurwoning te vinden. In functie van dit probleem werden 11 woonclubpunten opgericht. Naast het nagaan van de situatie van elke bezoeker, bevroegt de Regionale Woonclub ook de woonwensen, gaat na welke huurwoningen in de individuele situatie van de huurder betaalbaar en geschikt zijn, kijkt naar het inkomen en tot slot op welke financiële tussenkomsten de bezoeker eventueel recht heeft.

1.156 gezinnen geholpen

De afgelopen jaren heeft de Regionale Woonclub niet stilgezeten. Zo vonden heel wat huishoudens dankzij de Woonclub binnen het jaar een nieuwe woning. Een overzicht: 214 gezinnen in 2018, 215 gezinnen in 2019, 233 gezinnen in 2020, 257 gezinnen in 2021 en in 2022 ging het om 237 gezinnen. Dat maakt 1.156 gezinnen in totaal.

685 dossiers

Naast het rondmaken van de mijlpaal van 1.000 in effectief geholpen gezinnen, behandelde de Regionale Woonclub opnieuw heel wat dossiers in 2022. De Regionale Woonclub startte 592 nieuwe dossiers op. 93 dossiers uit 2021 volgden ze verder op in het nieuwe jaar. In totaal gaat het over 685 behandelde dossiers. Ten opzichte van 2021 is er sprake van een lichte daling in nieuwe dossiers.

De top drie voornaamste redenen om op zoek te gaan naar een andere huurwoning zijn: ongeschiktheid van de woning (16,7%), relationele problemen (14,2%) en de wil om op eigen benen te staan (13,5%). Daarnaast zijn ook het verkopen van de huurwoning door de eigenaar (6,8%), kwaliteitsproblemen (6,6%) en het ten einde lopen van het huurcontract (6,6%) vaak terugkerende redenen.

Digitalisering werking immosector

Dit jaar merkte de Regionale Woonclub op dat de werking van de immosector nog verder digitaliseerde. Het gebruik van de online huurdersprofielen en de inlichtingfiches zorgden hier mede voor. Zowel de bezoekers als de Woonclubmedewerkers zelf ondervinden hiervan de impact. Aangezien veel bezoekers niet digitaal vaardig genoeg zijn, vergt dit ook voor de Woonclubmedewerkers een grote tijdsinvestering.

Opstart telefoonpermanentie en herinneringssms'jes

De Regionale Woonclub startte op 12 september met een telefoonpermanentie voor partners, dit op maandagnamiddag en donderdagvoormiddag. Op deze manier kunnen ze consultvragen stellen, vragen over doorverwijzingen, lopende trajecten ... Daarnaast werd in september ook gestart met de herinneringssms'jes. Kort voor de afspraak krijgt iedere bezoeker een sms'je ter herinnering aan zijn/haar afspraak bij de Regionale Woonclub. Deze actie bleek te resulteren in een positieve invloed op de aanwezigheid op de afspraak in het Woonclubpunt. Bij laattijdige annuleringen en verwittigde afwezigheden kan de Woonclubmedewerker nog een andere bezoeker inplannen.

Oekraïne crisis

Naast de ontwikkeling van een specifiek vormingsaanbod had de Oekraïne crisis ook een invloed op de permanenties. Er werden 29 dossiers (2% van het totaal aantal nieuwe dossiers) opgestart waarbij Oekraïense vluchtelingen op zoek gingen naar een private huurwoning via de Regionale Woonclub.

In vergelijking met nieuwkomers uit andere landen verliep het traject bij Oekraïners vaak vlotter. De Regionale Woonclub merkt in de praktijk een groter draagvlak bij de verhuurders om voor deze specifieke doelgroep een woningaanbod te vinden. Toch lijken nieuwkomers uit Oekraïne vaak weinig inzicht te hebben in de huurmarkt in België.

Daarnaast organiseerde de Regionale Woonclub samen met ROEKA, in het kader van de Oekraïne crisis, ook nog een basisvorming. Meer hierover kan je lezen bij ROEKA.

Vrijwilligers- en studentenwerking

In oktober 2017 besliste de Regionale Woonclub om een regionale vrijwilligerswerking op te richten, ter ondersteuning. Vrijwilligers voerden doorheen de jaren diverse taken uit, zoals het opmaken van immolijsten, ondersteuning bij permanenties en buddywerking.

Daarnaast werd ook een studentenwerking opgericht. Ze stemden hierbij af met de hogescholen VIVES en Howest. De Regionale Woonclub organiseerde tot slot ook nog een infomoment om studenten aan te trekken naar aanleiding van de Oekraïne crisis.

- 5 actieve vrijwilligers in 2022
- 1 vrijwilligers bijeenkomst
- 3 actieve studenten in 2022

Enkele cijfers

410 nieuwe dossiers (van 685) gingen over alleenstaande personen. Dat is ongeveer 60%. Bij 213 dossiers ging het om alleenstaanden zonder kinderen, bij 77 dossiers om alleenstaanden met 1 tot 3 kinderen. In 14 dossiers had de aanvrager 4 tot 6 kinderen ten laste

Voor **1.465 betrokken personen** werd op zoek gegaan naar een geschikte, kwalitatieve en betaalbare woning. Het gaat hierbij zowel om volwassenen als kinderen

Leefloon (31,3%) en een vast inkomen uit werk (23%) is de voornaamste vorm van inkomen bij de bezoekers. Het aantal bezoekers met een vast inkomen ligt in lijn met de voorgaande jaren, maar het aantal leefloners in vergelijking met 2021, kende een stijging van 2,4%

Aanwerving van een tijdelijke extra woonclubmedewerker (0,8 VTE)

Vrijwilliger Woonclub:

“De Regionale Woonclub kan discriminatie op de huurmarkt aanpakken via contacten met het immokantoor”

Steekproef: huurprijzen in Zuid-West-Vlaanderen in één jaar met 9% gestegen

Begin 2021 voerde de Regionale Woonclub een steekproef uit op een grote immoweb-site om de gemiddelde huurprijs van een woning in Zuid-West-Vlaanderen te weten te komen. Dat bleek 691,50 euro per maand te zijn. Eén jaar later is die prijs fors gestegen naar gemiddeld 752,91 euro per maand. Dit betekent een stijging van 9%.

EPC-waarde

Ook de EPC-waarde werd onderzocht. Daaruit bleek dat drie op de tien aangeboden huurwoningen een (slechte) EPC-waarde van D, E of F had. Een ander opvallend inzicht: de gemiddelde huurprijs van een woning met EPC-waarde E was 713,54 euro. Dat is meer dan de gemiddelde huurprijs van een woning met EPC-waarde D (667,97 euro).

Aan de hand van de steekproef bleek ook dat er 264 woningen te huur stonden met een duidelijke vermelding van de EPC-waarde. Daarentegen werden liefst 107 huurwoningen zonder duidelijke EPC-waarde vermeld. Door de hoge energieprijzen is het echter wel belangrijk dat een woning goed geïsoleerd is.

Rita is sinds de opstart vrijwilliger bij de Regionale Woonclub

Wie langsgaat tijdens de zitdag van de Regionale Woonclub in Wevelgem, komt terecht bij Woonclubmedewerkster Steffi en vrijwilligster Rita. Ze werken al een paar jaar samen en vormen samen een goede tandem.

“Bij de Woonclub doe ik nu toch al een vijftal jaar vrijwilligerswerk”, vertelt Rita nadat zij en Steffi opnieuw een aantal personen gezien en op weg geholpen hebben. “Ik doe het nog altijd met evenveel plezier.”

“Ik ben heel lang kinesiste geweest in deelgemeente Marke. Toen ik mijn professionele carrière afsloot, ging ik op zoek naar vrijwilligerswerk dat me kon boeien. In de brede zorgsector zocht ik niet, daarin had ik al heel wat jaren gewerkt. Op een bepaald moment zag ik dat de Regionale Woonclub vrijwilligers zocht. Ik heb eerst samengewerkt met Emmelie en nu al enkele jaren met Steffi.”

Het mag gezegd zijn: Rita is van goudwaarde voor de Regionale Woonclub. Steffi: “Als we iemand ontvangen doe ik ofwel de intake of een vervolgesprek. Rita gaat intussen op zoek naar geschikte huurwoningen voor de persoon in kwestie.

Zo slagen we erin om de bezoeker op het einde van het bezoek al een lijstje met huurwoningen mee te geven.”

Rita is op dinsdagnamiddag in Wevelgem aan de slag. Maar bij die ene namiddag per week blijft het niet, blijkt. “In enkele gemeenten zitten we als Woonclubmedewerker alleen tijdens de zitdag. Gelukkig kunnen we dan regelmatig op Rita rekenen: zij heeft bijvoorbeeld al immolijsten (lijsten met beschikbare huurwoningen) opgesteld voor Deerlijk.”

Rita: “De Woonclub weet dat ze me mogen contacteren als ze voor andere zaken hulp nodig hebben. Als ik op dat moment tijd heb, help ik graag.”

Vrijwilliger Woonclub:

“De Regionale Woonclub biedt persoonlijk contact met kandidaat-huurders en contact met verschillende nationaliteiten. Ik heb het gevoel dat je meer betekent dan een gewoon immokantoor waar ze veel mensen simpelweg afwijzen of onpersoonlijk behandelen. De Regionale Woonclub biedt een luisterend oor voor problemen die soms verder reiken dan gewoon op zoek zijn naar een huis”

W13 wil nog harder inzetten op de strijd tegen dak- en thuisloosheid

Op 29 oktober 2021 telden 45 diensten in Zuid-West-Vlaanderen het aantal mensen dat de nacht voordien dak- of thuisloos was. Het waren er 1.313. In die groep zijn er niet minder dan 479 dak- of thuisloze kinderen. W13 en onze regio, die al jaren sterk inzetten om dak- en thuisloosheid aan te pakken, lanceren een oproep om gezien de vastgestelde nood de inspanningen nog te verhogen.

Die telling vond plaats op vrijdag 29 oktober 2021: toen telden 45 diensten uit de regio alle dak- en thuislozen in de nacht van 28 op 29 oktober. Vooral de 14 OCMW's (44%) en CAW Zuid-West-Vlaanderen (25%) vulden heel wat vragenlijsten in. Het onderzoeksteam van KU Leuven en UC Louvain onder leiding van Koen Hermans en Nana Mertens, ondersteunde hierbij de 45 diensten.

Zeven categorieën

In de regio Zuid-West-Vlaanderen - Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Lendelede, Spiere-Helkijn, Waregem, Wervik, Wevelgem, Wielsbeke en Zwevegem telden ze in totaal 1.313 dak- of thuisloze personen. Dat is 0,4% van de inwoners in Zuid-West-Vlaanderen. Het ging om 834 volwassenen en 479 kinderen. Dat zijn confronterende resultaten.

Die dak- of thuisloze personen maakten deel uit van een van de volgende zeven categorieën: (1) overnachten in de openbare ruimte; (2) overnachten in noodopvang; (3) overnachten in opvang en tijdelijk verblijf; (4) overnachten in een instelling; (5) overnachten in een niet-conventionele ruimte; (6) overnachten bij familie of vrienden; (7) overnachten in een woning dreigende uithuiszetting.

Bevestiging van de signalen

Voor W13 is het totaal aantal getelde dak- en thuisloze personen een bevestiging van de signalen op het terrein: de Zuid-West-Vlaamse welzijnsvereniging was er zich goed van bewust dat er in de regio een problematiek van dak- en thuisloosheid is. Om via wetenschappelijk onderbouwde meting te weten te komen hoe groot deze problematiek daadwerkelijk is, voerde W13 in 2021 deze point-in-time telling dak- en thuisloosheid uit. De verhouding tussen het aantal volwassenen en het aantal kinderen is echter wel onverwacht. Ook het aantal dak- en thuisloze mensen dat werkt is verontrustend groot.

Initiatieven van W13

Binnen de regio werkt men al langere tijd samen om dak- en thuisloosheid tegen te gaan. W13 zet sinds de opstart, begin 2016, ook in op de strijd tegen dak- en thuisloosheid met initiatieven als Kracht.Wonen, de Woonclub en het meldpunt preventie uithuiszetting. Het lijkt er bovendien sterk op dat het aanbod aan initiatieven voor dak- of thuisloze personen heel goed bekend is, waardoor mensen er optimaal gebruik van maken.

In 2022 liep er binnen Kracht.Wonen (werking binnen W13: werkt volgens de Housing First-methodiek) een project van twee jaar voor kwetsbare vrouwen. De Nationale Loterij trok hiervoor 125.000 euro uit, W13 legde 25.000 euro bij. Met die extra middelen werven ze onder meer een extra wooncoach aan. De doelstelling voor dit project is om in twee jaar (2022-2023) 10 extra trajecten met vrouwen te lopen. Alleen al in 2022 kon het dedicated team van Kracht.Wonen dankzij die extra middelen al 11 extra trajecten met vrouwen, van wie vijf met kinderen, doen.

Met het extra geld kocht Kracht.Wonen ook extra uren begeleiding in van vzw Kompas (begeleiding en behandeling van druggebruikers) en Vesta (psychiatrisch ondersteuningsteam).

Daarnaast werkten de gemeenten samen in een aantal Housing First-programma's die nu ook federaal worden ondersteund.

Krachten bundelen

W13 deed in 2023 een oproep naar alle woonactoren en lokale besturen om nog meer de krachten te bundelen in de strijd tegen dak- en thuisloosheid. De laatste vijf jaar gebeurden er gemiddeld 772 toewijzingen per jaar, waarvan 215 via de sociale verhuurkantoren en dus aan mensen uit heel kwetsbare doelgroepen. De rest van de 772 toewijzingen gebeurden via de sociale huisvestingsmaatschappijen.

Vanaf 2023 is de versnelde toewijzing voor de nieuwe woonmaatschappijen vastgelegd op 20%. W13 vroeg aan de bevoegde minister om de lokale woonactoren toe te laten gemotiveerd af te wijken van de 20%. Indien niet, zullen er in onze regio jaarlijks gemiddeld 88 gezinnen in een heel kwetsbare situatie minder een woning kunnen betrekken via versnelde toewijzing. De aanbeveling om gemotiveerd af te wijken van die 20%-norm werd bovendien opgenomen in het advies van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten.

Trefdag

Als opstap naar het actieplan vond op dinsdag 20 september 2022 een regionale trefdag dak- en thuisloosheid in Ooigem plaats. Leen Ackaert (kinderrechtencommissariaat) gaf een boeiende keynote. In de namiddag konden mensen deelnemen aan verschillende workshops, van het versterken van preventie dak- en thuisloosheid tot het inzetten op voldoende aanbod aan duurzame huisvesting.

Feedbackmoment actieplan

Op 5 december 2022 vond een feedbackmoment plaats in functie van het actieplan. Hierbij gaven 40 deelnemers hun feedback en stemden op de voor hun prioritaire acties. De bespreking van het actieplan dak- en thuisloosheid op de raad van bestuur vond plaats in december.

In 2023 lanceren W13 en partners een actieplan tegen dak- en thuisloosheid met veel concrete acties die het verschil moeten maken.

Enkele cijfers

784 personen thuisloos

(446 volwassenen en 338 kinderen)

529 personen dakloos

(388 volwassenen en 141 kinderen)

478 personen in opvang en/of tijdelijk verblijf

(264 volwassenen en 214 kinderen)

104 kinderen in gezinnen met dreigende

uithuiszetting (22% van het totaal aantal getelde kinderen)

“Toen ik gebruikte, voelde ik me goed. Maar eens het spul was uitgewerkt, voelde ik me slecht en dus gebruikte ik opnieuw. Ik raakte verslaafd. Wonen deed ik overal en nergens, ik was thuisloos. Ik trok op met een groep die van huis naar huis trok: wie een huis had, ontving de hele groep. Tot we eruit moesten en elders crashten.”

“Via TikTok heb ik dan mijn huidige vriend leren kennen, die me stilaan uit dat milieu heeft weggetrokken. Hij nodigde me uit voor een weekendje bij hem thuis – daar waren drugs uit den boze – en uiteindelijk was ik meer daar dan bij die foute vrienden. Tot ik bij de vraag kreeg om bij hem en zijn zus te gaan wonen. Ik moest zo kiezen tussen mijn twee liefdes: drugs of hem. Ik ben enorm blij dat ik toen de juiste keuze heb gemaakt en na zes maanden thuisloos opnieuw een thuis had. Intussen zijn we een tweetal jaar verder en kan ik zeggen dat ik nu weet wat gelukkig zijn is.”

Laura - 23 jaar

“Op mijn 19 ben ik gestopt met school en ging ik werken in een winkel. Daar kon ik me opwerken. Uiteindelijk kreeg ik de kans om winkelmanager te worden, al moest ik daarvoor wel verhuizen. Ik zegde daarom mijn appartement op.”

“Een burn-out gooide roet in het eten. Plots was ik voor lange tijd ziek en bovendien had ik geen dak meer boven mijn hoofd. Uiteindelijk zei een vriendin dat ik bij haar kon wonen. Het zou leuk zijn, zei ze, en ik kon meehelpen om op haar kinderen te letten. Toen ben ik in aanraking gekomen met drugs én foute vrienden. Al was dit wel een keuze die ik zelf maakte. Ik belandde in een vicieuze cirkel.”

02

WERKEN

Wijk-werken in onze regio: de beste van de klas

Via wijk-werken kunnen langdurig werklozen op een laagdrempelige manier aan het werk gaan zonder hun werkloosheidsuitkering kwijt te raken. De meeste lokale besturen van W13 werken hiervoor samen met VDAB.

2022 leek een stabiel jaar te worden. Helaas werd wijk-werken in de tweede helft van het jaar onrechtstreeks geconfronteerd met de gevolgen van het conflict in Oekraïne. Verschillende factoren (daling verkoop aantal wijk-werkcheques, stijgende loonkosten) zorgden ervoor dat wijk-werken moest bijsturen in het kader van hun aangepast meerjarenplan.

In 2022 zijn er overigens een kleine 100.000 uren gepresteerd. Dit is opnieuw een lichte daling, maar in de begroting werd hier al rekening mee gehouden. De gemiddelde caseload per VTE is 42 dossiers.

Verder zien we zoals jaarlijks een daling van het actieve dossiers dit door het wegvallen van de PWA'ers met recht op overgangsmaatregel, wel zien we een stabiliteit in het aantal actieve nieuwe wijk-werktrajecten.

Nieuwigheden en uitdagingen

Ook voor de toekomst zijn er nog enkele uitdagingen. Zo zal de invoering van elektronische cheques (Edenred) vanaf april 2023 heel wat impact voor particuliere gebruikers met zich meedragen. Ook de verdere inzet om samen met VVSG, VDAB en andere organisatoren het wijk-werken als maatregel bij te sturen en te versterken zal een uitdaging zijn. Dit is voornamelijk naar aanleiding van de veranderende omstandigheden; veranderende doelgroep, vermindering aantal toeleidingen ... Tot slot,

groenonderhoud en kleine klussen bij particulieren zijn nog vaak voorkomende opdrachten. De doelgroep is echter wel veranderd en dat zorgt ervoor dat het steeds moeilijker is om kandidaten te vinden. Op vandaag staan er heel wat gebruikers op de wachtlijst die zoekende zijn naar een alternatief.

Al 987 wijk-werkers uitgestroomd

Sinds de start van het wijk-werken in onze regio tellen we 987 wijk-werkers die al minstens 6 maanden zijn uitgestroomd en bij wie dus een meeting kon worden gedaan. Daarbij is het interessant om het onderscheid te maken tussen de PWA'ers met overgangsmaatregel en de nieuwe wijk-werkers met eindig recht. We leggen de focus op wijk-werkers met eindig recht, omdat PWA'ers met overgangsmaatregel een uitdovende groep is.

1. Bijna 40% is aan het werk 6 maanden na het wijk-werken, opvallend meer als we dit vergelijken met de cijfers over heel Vlaanderen 24%.
2. Een aandeel van 10% stroomt door naar een traject TWE OCMW, wat aantoont dat het wijk-werken hier in de regio goed wordt gebruikt als voortraject, zeker als je opnieuw vergelijkt met Vlaanderen (3%). Het toont aan dat de nauwe samenwerking, de lokale aanpak en extra inzet op begeleiding loont.

Enkele cijfers

De wijk-werkers presteerden **98.409 uur** in 2022

Gemiddeld waren er per maand **342 wijk-werkers** actief in 2022

- Waarvan 189 wijk-werkers (onder het nieuwe statuut, met eindig recht) en 153 PWA'ers (met overgangsmaatregel)
- Het aantal wijk-werktrajecten blijft stabiel en wordt in de regio benut als activeringsinstrument.

34,14%, van de wijk-werkers met een eindig recht is **zes maanden na hun traject aan het werk**. Dit is opvallend meer in vergelijking met de cijfers over heel Vlaanderen (22,05%).

Een aantal wijk-werkers met eindig recht **stroomt door naar een traject TWE OCMW**, wat aantoont dat wijk-werken hier in de regio goed wordt gebruikt als voortraject (8,31%), zeker als je opnieuw vergelijkt met Vlaanderen (2,26%).

Groenopleiding in Kennedypark

Jaarlijks vragen heel wat mensen uit de regio aan wijk-werkers om hun tuin op orde te zetten en/of te onderhouden. Op 9 maart 2022 organiseerde wijk-werken daarom een opleiding groenonderhoud in en rond de gebouwen van intercommunale Leiedal.

Deze opleiding bestond uit zowel een theoretisch deel (voormiddag) als praktisch deel (namiddag). Zo leerden de wijk-werkers bijvoorbeeld de kneepjes van het snoeivak.

Louis Verbeke - Wijk-werkcoach

"Wijk-werken richt zich op mensen die moeite hebben om werk te vinden in het reguliere circuit. Dat kan bijvoorbeeld gaan om mensen die nog geen werkervaring hebben of om mensen die opnieuw willen beginnen met werken. Daarnaast begeleiden wij ook personen die al wat ouder zijn en daardoor in sommige gevallen minder makkelijk werk vinden. Die mensen kunnen maximaal één jaar als wijk-werker aan de slag. Ze krijgen dan een taak bij bijvoorbeeld een school, een vzw, een stad of gemeente. Op die manier kunnen ze werkervaring opdoen, bepaalde competenties bijschaven en zo uiteindelijk een stap richting een job in het reguliere circuit zetten."

50 activeringstrajecten opgestart

Activeringstrajecten zijn trajecten waarin werkzoekenden met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale (MMPPS) problemen zowel werkbegeleiding als zorgbegeleiding aangeboden krijgen. Het uiteindelijke doel is om hen te begeleiden naar betaald werk, met of zonder ondersteuning.

Uniek aan een activeringstraject is dat de deelnemer zelf de begeleiding uittekent, dit samen met een casemanager Werk en een casemanager Zorg. Een activeringstraject duurt maximum 18 maanden. W13 is penhouder activeringstrajecten en biedt samen met een ruim netwerk dienstverleners de activeringstrajecten aan.

In 2022 zijn er 50 trajecten toegeleid en opgestart. Voor deze trajecten worden de partners binnen het netwerk van dienstverleners ingeschakeld voor de begeleiding van de acties op het vlak van werk en zorg. Gemiddeld starten 3 acties per traject. Deze acties hebben als doel om de drempels richting betaald werk te verkleinen.

Trajectbegeleiding bij OCMW

W13 ondersteunde in 2022 opnieuw de activeringsopdracht van onze lokale besturen op verschillende manieren. Zo organiseerde W13 het lerend netwerk voor trajectbegeleiders van de 14 aangesloten OCMW's en het regionaal overleg activering met een delegatie diensthoofden die zich over dit thema willen buigen. W13 zet voor Wielsbeke en Lendeledede een medewerker in die de functie van trajectbegeleider opneemt.

Enkele cijfers

46 activeringstrajecten (92 procent) werden al gerealiseerd in 2022.

- 23 trajecten nog bezig
- 22 trajecten afgesloten na eindadvies
- 1 vervroegd stopgezet

80 acties werden uitgevoerd in 2022

- 18 werkacties
- 62 zorgacties

28 casemanagers Zorg actief in 2022

Vrouw die uit het dal klauterde

“Toen ik het activeringstraject begon, zat ik er emotioneel door. Ik had het moeilijk met alleen zijn, met de lange inactiviteit die ik achter de rug had. Ik had de hoop op een haalbare job zelfs helemaal opgegeven. Maar tijdens het activeringstraject kon ik door de begeleiding stilaan maar zeker stappen in de goede richting zetten, kreeg ik opnieuw hoop en perspectief.”

“Intussen ben ik opnieuw aan het werk gegaan en dat voelt zalig. Ik ben momenteel ook bezig om mijn rijbewijs te halen. Ik heb dit jarenlang uitgesteld ... Ja, ik voel me opnieuw heel goed, ga met plezier werken en heb een goed contact met de collega's.”

Man die een lastig activeringstraject liep

“Ik ben lange tijd niet de gemakkelijkste geweest. Ik heb het de casemanagers die mij begeleidden heel moeilijk gemaakt. Gelukkig gaven ze nooit op en tijdens een stage bij de Kringwinkel voelde ik dat het anders en beter moest. Na de stage kreeg ik een betaalde tewerkstelling aangeboden en die heb ik met beide handen gegrepen. Tijdens de eindevaluatie van mijn activeringstraject heb ik dan ook mijn begeleiders bedankt. Ik zei hen dat ze het waarschijnlijk niet echt konden zien aan mij, maar dat ik echt waar enorm gelukkig was met mijn job.”

Jongere met autisme

“Ik stond eerst een beetje weigerachtig tegenover een activeringstraject, maar uiteindelijk moet ik zeggen dat ik heel veel heb bijgeleerd over mezelf. Nu weet ik hoe ik op bepaalde dingen moet reageren, samen met de hulp die ik krijg van de auticoach die me nu begeleidt. Het activeringstraject was een meerwaarde voor niet alleen mezelf maar ook voor mijn familie.”

Regierol sociale economie

De Vlaamse overheid geeft de lokale besturen een regierol op het vlak van sociale economie en werk. In Zuid-West-Vlaanderen neemt W13 deze regierol op zich. W13 wil expertise samenbrengen, een netwerk vormen en drempels naar werk in de regio verlagen. Daarnaast onderzoekt ze ook waar nieuwe opportuniteiten zijn, verbindt en blijft investeren in de uitbouw van sociale economie in de regio in nauwe samenwerking met alle betrokken partners.

ROSE staat voor Regionaal Overleg Sociale Economie. De ROSE-werking is een netwerk van sociale economie in de regio en bestaat uit verschillende deelwerkingen. De actiegroep kwam in 2022 twee keer samen. Binnen de LDE-fabriek focusten ze voornamelijk op de voorbereiding van het individueel maatwerk.

Wat betreft de AZ-fabriek: na gesprekken met de AZ-initiatieven kozen ze ervoor om zelf geen organisator meer te zijn van de arbeidszorgfabriek. In plaats daarvan, zullen ze versterkt samenwerken met STAM vzw (Steunpunt Activering op Maat).

De arbeidsmarkt is volop in beweging. Dit wil zeggen dat er in 2023 enkele veranderingen zijn die ook gevolgen hebben voor het netwerk van sociale economie in de regio. Voorbeelden hiervan zijn

het individueel maatwerk (hierdoor zal de LDE-fabriek niet meer relevant zijn) en de verbreding van de regierol. Op veel vlakken was 2022 een voorbereidingsjaar hierop, door onder meer partners te informeren en te bevragen.

In 2022 sloten VDAB, de 13 lokale besturen binnen Zuid-West-Vlaanderen en W13 een samenwerkingsovereenkomst af. Voorafgaand liep W13 reeds een traject met de lokale besturen en VDAB. Hierbij kozen ze 8 gezamenlijke thema's. Naast de algemene overeenkomst kozen ze uit die 8 thema's ook nog eens de prioriteiten voor 2023 (nabijheid, mensen met een migratieachtergrond en taal) met mobiliteit als rode draad. De samenwerkingsovereenkomst heeft twee centrale doelstellingen:

- de ondersteuning van die mensen die het nodig hebben om (terug) op de arbeidsmarkt te raken, met als doel zoveel mogelijk mensen van deze groep een actieve rol op de arbeidsmarkt te geven
- de ondersteuning van werkgevers in hun zoektocht naar geschikte werkrachten en naar aangepaste ondersteuning op de werkvloer voor kwetsbare doelgroepen

In 2022 kwam het regionaal overleg activering (ROA) regelmatig samen. Inhoudelijk ging het hier over de voorbereiding van de samenwerkingsovereenkomst, maar ook dat 2023 een jaar zal zijn met veel verandering. Het is ook om die reden dat in 2022 al heel wat voorbereid en afgestemd is in functie van die aankomende verandering.

Om de zichtbaarheid van de sociale-economiebedrijven te verhogen, het aanbod ervan beter bekend te maken (bijz. reguliere bedrijven en lokale besturen) en het fenomeen wat tastbaarder te maken, zochten ze in samenwerking met doeners.be (initiatief van de provincies) naar enkele voorbeelden van goede samenwerkingen via getuigenissen.

Zo zijn er heel wat lokale besturen die samenwerken met maatwerkbedrijven. In Menen bijvoorbeeld, doet het Autonoom Gemeentebestuur voor verschillende diensten een beroep op maatwerkbedrijf Veerkracht4. Henk Wekking (directeur AGB Menen) en Christine Kesteloot (directeur Veerkracht 4) getuigden hierover. Ook uitbaters van Café De Living, Els Balcaen en Rudi Vansteenkiste, gingen te rade bij vzw tAlternatief uit Zwevegem en getuigden.

Getuigenissen:

Café De Living werkte samen met tAlternatief

Het unieke 19e-eeuwse interieur, de art-decoveranda en de charmante parktuin bij Café De Living in Lauwe is het ideale kader om vrienden, burens en familie te ontmoeten. Om die bijzondere plek te realiseren, gingen uitbaters Els Balcaen en Rudi Vansteenkiste te rade bij coördinatrice Nele Pauwelyn van vzw tAlternatief uit Zwevegem.

Werkervaringsfabriek tAlternatief maakt deel uit van sociale netwerkorganisatie Groep Ubuntu. Je kan er als particulier, lokale overheid, onderneming

of organisatie terecht voor allerlei diensten met maatschappelijke meerwaarde. Mensen die bij hen werken, krijgen de kans om de pauzeknop in te drukken voor maximaal 5 jaar. In die tijd kunnen ze specifieke competenties aanleren, arbeidsattitudes trainen en werken aan hun persoonlijke situatie. Daarna is het de bedoeling dat ze doorstromen naar het reguliere circuit.

Els en Rudi

“De communicatie voor en tijdens de werken liep zeer vlot, dankzij de WhatsApp-groep waarin we gemakkelijk ideeën konden uitwisselen. De mensen van tAlternatief dachten oplossingsgericht met ons mee en we konden tijdens de werken flexibel bijsturen als we dat wilden. We vinden het toch wel erg belangrijk om onze eigen stempel te drukken en wilden het geheel ecologisch aanpakken. Ook op dat vlak zaten we op dezelfde lijn met tAlternatief.”

Nele Pauwelyn:

“Samenwerken met sociale economie is een meerwaarde als je maatschappelijk verantwoord wil ondernemen. Het is bovendien niet omdat iets sociale economie is, dat het resultaat niet kwaliteitsvol is. Integendeel: wij hebben heel wat experts die graag meedenken.”

Bron: doeners.be

222 jongeren liepen een traject bij WWIN

WWIN staat voor Werk en Welzijn INtegratie. WWIN is een lokaal partnerschap van 7 organisaties die hun expertise inzetten om jongeren op weg te helpen richting activering. WWIN-begeleiding verloopt op maat van de jongere, met mogelijkheden tot individuele begeleiding, groepswork en atelierwork. Inzetten op werk en welzijn staat centraal.

Een grote groep jongeren heeft het moeilijk om een plaats op de arbeidsmarkt te veroveren. Vanuit de vragen van jongvolwassenen (18-30 jaar) en hun leefomgeving gaat WWIN samen met hen op pad. Het WWIN-project wil jongvolwassenen stimuleren tot actie en hen het eigenaarschap in de begeleiding geven.

Verdubbeling van 2021

In 2022 waren er in totaal 266 aanmeldingen. In 2021 bedroeg dit aantal 145, een flinke stijging dus ten opzichte van 2021. Iets anders wat opvalt, is het resultaat van het totaal aantal trajecten. In 2022 waren er in totaal 222 trajecten. In 2021 waren dat er 105. Het totaal aantal trajecten ten opzichte van 2021 is meer dan verdubbeld.

Intersectoraal samenwerkingsverband

W13 is de lokale promotor en vormt een partnerschap met 7 organisaties. De uitvoerende partners zijn Mentor, Groep INTRO, CAW Zuid-West-Vlaanderen, Aura, JONK, Jongerenatelier en AKTRACtie. Aanvullend spelen ook lokale partners uit de drughulpverlening, psychische ondersteuning, basiseducatie, opleidings- en werkvloeren ...

een cruciale rol. Dit gebeurt allemaal in nauwe samenwerking met bestaande lokale initiatieven en de 14 lokale besturen.

Individuele trajecten & groepswork

WWIN biedt zowel individuele trajecten als groepswork aan. Een combinatie van de twee is ook mogelijk. De individuele trajecten zijn gericht op jongeren tussen 18 en 30 jaar die nood hebben aan intensieve, aanklampende en begeleiding richting activering. Ze hebben recht op een activeringstraject op maat met sterke focus op welzijn. Het WWIN-traject wil hen ondersteunen en versterken bij het re-integreren in de maatschappij. Bovendien is WWIN aanvullend op het bestaande aanbod.

Binnen WWIN zijn er behalve individuele coaches ook groepsworkers aan de slag. Groepswork kan bijdragen tot activering en extra inhoud én ondersteuning aan individuele begeleidingen. De groepswork is vraaggericht, laagdrempelig en vrijblijvend. De activiteiten bij de groepswork variëren van lessen in functie van een theoretisch rijbewijs tot samen pizza maken, een uitstap naar zee (focus op netwerk) ...

Atelierwork

WWIN staat niet alleen voor begeleiding op individueel vlak en in groep: de jongeren en jongvolwassenen kunnen ook deelnemen aan een atelierwork, een samenwerking met AKTRACtie (festivaltent opzetten, onderhoudswerken, bib ontruimen ...) en Jongerenatelier vzw (houtatelier, metaatelier, upcycling ...). Door middel van

allerhande klussen leren jongeren allerlei vaardigheden (technisch, attitude op een werkvloer, zelfontplooiing ...).

De focus ligt op arbeidsvoorbereiding, maar er is ook aandacht voor sport, ontspanning en cultuur. Op die manier verwerven jongeren arbeidscompetenties en sociale vaardigheden doorheen het proces dat ze met de groep doormaken.

Toeleders

Ook de toeleiders spelen een cruciale rol in het WWIN-verhaal. Zij zorgen ervoor dat jongvolwassenen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zich kunnen aanmelden. De grootste toeleiders zijn het CAW Zuid-West-Vlaanderen, de OCMW's, jongeren zelf, Konekti en het CLB.

Enkele cijfers

- 13 individuele coaches
- 3 groepswerkers
- 3 atelierwerkers
- 1 financieel coördinator, 1 netwerkcoördinator en 1 teamcoördinator

139 lopende trajecten

76 afgeronde trajecten

44 niet-opgestarte trajecten: bij de meeste niet-opgestarte trajecten was de reden 'volzet', 'werk' of 'andere'.

Het totaal aantal inschrijvingen en aanwezigingen voor groepswerk steeg spectaculair. In vergelijking met 2021 ging het totaal aantal **inschrijvingen van 192 naar 953** en het totaal aantal effectief aanwezigingen van 89 naar 586.

Jongere - Individuele begeleiding

"Mijn coach heeft me echt een boost gegeven. Hij kwam in mijn leven toen het niet goed met me ging en juist daardoor heb ik die steun meer dan ooit gevoeld. Dankzij mijn coach zat ik veel minder diep dan andere keren. Zonder hem zou het ongetwijfeld nog veel slechter met mij gegaan zijn. De individuele begeleiding heeft me laten inzien dat het ook anders kan."

Jongere - Individuele begeleiding

"Mijn coach gaat aan de slag met wat ik breng. Hij luistert aandachtig naar mijn verhaal en doet af en toe ook voorstellen, maar de uiteindelijke keuze ligt steeds bij mij. De focus ligt op welke weg ik graag wil afleggen. Juist dat vind ik fijn."

Jongere - groepswerk

"Ik ervaar het groepswerk als iets positiefs. Het is leuk om andere mensen op die manier te ontmoeten en om hun verhaal te horen. Iedereen heeft een verhaal en het doet echt goed om te weten en te horen dat je er niet alleen voorstaat."

Toeleder

"WWIN slaagt erin om elke keer opnieuw stappen te zetten met de jongvolwassene."

Medewerker OCMW:

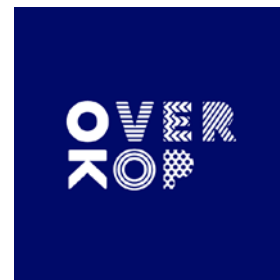
"WWIN coach denkt aan het OCMW en het OCMW denkt aan WWIN."

03

ZORG

OverKop Zuid-West-Vlaanderen bouwt verder aan het mentaal welzijn bij jongeren

In een OverKop-huis kan je als jongere/ jongvolwassene tot 25 jaar gewoon binnen en buiten lopen. Het is een veilige plek waar je ook een luisterend oor vindt en een beroep kan doen op professionele therapeutische hulp op maat, zonder een label opgeplakt te krijgen. Daarnaast organiseren OverKopmedewerkers regelmatig een leuke activiteit.

In Vlaanderen zijn er 30 OverKop-huizen, waaronder 2 in de regio Zuid-West-Vlaanderen: in Menen en Kortrijk. De naam 'OverKop' is een merk dat jongeren zelf bedachten en heeft een dubbele betekenis. OverKop gaan kan fun zijn, maar kan ook betrekking hebben op 'problemen in je kop'. Op deze cruciale momenten staan de Overkop-huizen en het online OverKopplatform voor hen klaar.

Zo waren er in 2022 enkele nieuwe realisaties qua mentaal welzijn en het binnenbrengen van de gepaste hulp op maat: de ontwikkeling van de methodiek 'Praatkafee en Babelhus' in samenwerking met WINGG en Psyzuid, vzw Xplo & Centrum Geestelijke Gezondheid Mandel en Leie; de aanwezigheid van een psycholoog in de werking van Kortrijk; armoededetectie bij bezoekers en omliggende partnerorganisaties/werkingen; de uitbouw van een nieuwe ruimte in het OverKop-huis van Menen (De Living).

KopRollers

KopRollers zijn de vrijwilligers en de ambassadeurs van OverKop. In 2022 werd vooral aandacht besteed aan het uitwerken en verder verfijnen van de methodiek KopRollers. Voor Kortrijk zijn er 16 KopRollers en voor Menen zijn dat er 11. De KopRollers komen maandelijks samen. Daarnaast vindt ook driemaandelijks een regionale samenkomst plaats.

Activiteiten

OverKop Zuid-West-Vlaanderen organiseert activiteiten in functie van mentaal welzijn bij jongeren, in zowel Kortrijk als Menen. Het aanbod bestaat uit sport en beweging (initiatie boksen, tafeltennistornooi ...), koken (1x/maand in Kortrijk, sporadisch in Menen), creatieve activiteiten (inkleding huis, knutselen ...), pure ontspanning (lasershoot, zwembad, quizen ...) en ervaringsgerichte activiteiten & natuurbeleving (kampen, wandelen ...).

Ontmoetingshuis

Het ontmoetingshuis is de plek voor jongeren die nood hebben aan sociale contacten binnen een veilige ontmoetingsplaats. Hier staan netwerken en vrije tijd centraal en worden er ook vaak vrijetijdsactiviteiten georganiseerd. In de adolescentieperiode neemt het belang van 'peers' immers heel erg toe en zijn ze essentieel voor het mentaal welzijn van jongeren.

Tijdens de ontmoetingsmomenten en activiteiten zijn er steeds een jeugdwelzijnswerker vanuit de stad en een hulpverlener van het CAW aanwezig. Naast het faciliteren van deze momenten staan zij ook in voor het preventief detecteren van mogelijke hulpvragen. De methodiek die hierbij gehanteerd wordt, is deze van de presentie-theorie, waarbij de vertrouwensband de sleutel is om tot hulpvragen te komen.

De Living van OverKop Menen

De Living werd opgestart in november 2022. Het is de veilige rustruimte van het OverKop-huis Menen, waar jongeren geestelijk en emotioneel tot zichzelf kunnen komen. Via deze momenten kunnen jongeren indien nodig en wenselijk in contact te brengen met (hulpverlenings)instanties, op hun tempo, in

contact te brengen. Ook heel wat jongeren met een achterliggende problematiek (autisme, psychische klachten en stoornissen ...) komen naar het OverKop-huis.

In De Living trachten ze ook maandelijks een praatgroep (het Babelhus) te organiseren rondom een jongerenthema met betrekking tot hun welzijn. Het heeft als doel moeilijke zaken bespreekbaar te stellen/uit de taboesfeer te halen, peersupport te stimuleren, signalen en hulpvragen te detecteren met eventueel een warme doorverwijzing. Er is steeds een jongerenhulpverlener aanwezig die de link naar het Sociaal Huis legt, aangevuld met afwisselend een CAW-medewerker, een CGG-medewerker of een hulpverlener uit de jeugdhulp van vzw Xplo. In totaal namen in 2022 al 68 participanten deel aan de preventieve groepsgesprekken rondom een welzijnsthema in het Babelhus.

Vormingen in OverKop Kortrijk

Bij de vormingsavonden wordt er op een laagdrempelige manier via (psycho-)educatie dieper ingegaan op een welzijnsthema: Eerste Hulp Bij OverKop (over ondersteunen van vrienden in nood), Word rijk aan mensen (over uitbouwen van een netwerk), hoe solliciteren voor een (studenten) job, Creatief Atelier over Coming-out en een jongerenavond (puberteit zonder spijt).

Praatkafee
"Een NEE is OK!"
 Over flirten en grenzen aangeven

dinsdag 13 dec
17u - 18.30u

inschrijven via
kortrijk@overkop.be

@ OverKop Kortrijk

Themadagen in de werking

In de OverKop-werking zijn er ook themadagen: seksualiteit, gezonde voeding, genderidentiteit, complimentendag, Valentijn, eenzaamheid, vrije tijd (Kom Ut Je Kot) ... Via deze weg wil OverKop taboes doorbreken en ongedwongen uitwisseling van levenservaring, vroegdetectie en bewustwording stimuleren.

Partnerschap

De OverKopwerking wordt gedragen door een ruim partnerschap: Stad Menen en Stad Kortrijk, CAW Zuid-West-Vlaanderen, OCMW's, het samenwerkingsverband Konekti, AjKo, Jeugdhulp ... De actieve partners op de vloer zijn: Stad Menen en Stad Kortrijk, WINGG en Psy Zuid, OCMW's van Kortrijk en Menen, CAW Zuid-West-Vlaanderen, Atelier 113, LEJO, vzw Xplo en CGG. W13 faciliteert dit netwerk, ondersteunt het partnerschap in de concrete uitrol en in de zoektocht naar bijkomende financiering.

Wie financiert de werking van OverKop Zuid-West-Vlaanderen?

In 2021 maakte de Vlaamse overheid bekend dat ze voor drie jaar 100.000 euro subsidies per jaar uittrok voor de OverKopwerking binnen het werkingsgebied van W13. Daarmee worden er 2 voltijdse OverKopmedewerkers gefinancierd. CAW Zuid-West-Vlaanderen voorziet zelf nog 0,5 VTE OverKopmedewerker.

Vanuit diverse partners wordt bijkomend geïnvesteerd in personeel: Stad Menen en Stad Kortrijk, WINGG en Psy Zuid, OCMW's van Kortrijk en Menen, CAW Zuid-West-Vlaanderen, Atelier 113, LEJO, vzw Xplo en Centrum Geestelijke Gezondheidszorg Mandel en Leie. W13 faciliteert dit netwerk, ondersteunt het partnerschap in de concrete uitrol en in de zoektocht naar bijkomende financiering.

Zowel Stad Menen als Stad Kortrijk staat in voor de werkingskosten en het gebouw. Menen financierde bijvoorbeeld de volledige renovatie van het gebouw, waar onder andere de OverKopwerking plaatsvindt.

Ethias schenkt 50.000 euro aan OverKop Zuid-West-Vlaanderen

OverKop Zuid-West-Vlaanderen kreeg op 23 maart 2022 hoog bezoek van Ethias. OverKop sleepte namelijk de eerste Ethias Youth Solidarity Award in de wacht ter waarde van 50.000 euro. Ook twee andere projecten kregen 50.000 euro. Een expertenjury boog zich over de in totaal 130 ingediende projecten en was onder de indruk van OverKop Zuid-West-Vlaanderen.

Met de middelen wordt er een 0,5 VTE OCMW-medewerker vanuit het OCMW Menen in het OverKophuis Menen ingezet; in Kortrijk is dit een 0,5 VTE vanuit het jongerenteam OCMW.

Justine Lobbens - Jongerenteam Kortrijk

“Als Ethias-medewerker had ik vooral in het begin van het project sterk het gevoel dat ik sommige jongeren kon toeleiden naar financiële hulpverlening (OCMW). Velen vonden reeds hun weg naar het OCMW, anderen kon ik niet toeleiden omwille van uiteenlopende praktische redenen. Bij sommige jongeren lukte dan weer de omgekeerde beweging: ik kon hen toeleiden naar OverKop. Enkelen bleven er plakken, anderen vonden er geen aansluiting omdat ze al de weg vonden naar andere instanties.”

“Ik heb het gevoel dat ik al concrete zaken kon verwezenlijken, op andere vlakken is het soms nog zoeken. De ene dag is de andere niet en de ene jongere is ook de andere niet. Het outreachend werken is volop bezig en dit loopt wel goed, al zijn we pas in de verkennende fase waarin nu vooral wordt ingezet op de kennismaking met organisaties en het aftoetsen in hoeverre een samenwerking opportuun is. In een latere fase is het de bedoeling om effectief aanwezig te zijn bij deze organisaties, zodat de jongeren makkelijker de weg naar de gepaste hulp vinden.”

Op kamp met OverKop

Afgelopen zomer trok OverKop er met een heuse bende in piratenthema op uit. Het allereerste zomerkamp van OverKop Zuid-West-Vlaanderen was een feit. De trein in Kortrijk bracht hen richting Oudenaarde, waar de deelnemers zich een volledig weekend onderdompelden in het piratenavontuur. Teambuildend ging de jongerengroep verschillende uitdagingen aan.

Er was voor elk wat wils: moerassenparcours, kajakactiviteit, de meest onvergetelijke komen-eten-activiteit, een stadsspel, dropping ... OverKop zou OverKop niet zijn als ze tijdens het kamp ook niet voldoende rust hadden ingebouwd. De jongeren kregen een bijzondere kampervaring, op maat, maar toch uit hun comfortzone, in de thuisbuizen van The Outsider. Een wilde ervaring die smaakt naar meer.

In de zomer van 2023 plant OverKop opnieuw kampen in. De kampen zijn gericht op bezoekers van de verschillende huizen. De KopRollers zijn echt aan zet hier!

Enkele cijfers

Kortrijk:

- Apart huis
- Ontmoeting steeds in combinatie met de focus op mentaal welzijn, m.a.w. geen pure vrijetijdswerking
- Gemiddelde leeftijd: 18 jaar
- **Top 5 psychologische gespreksonderwerpen:** 1. Gender en seksualiteit. 2. Leren budgetteren. 3. Zinnvolle dagbesteding. 4. Mentaal welbevinden. 5. Verslaving (middelengebruik & gaming).
- **192 hulpverleningsgesprekken**, waarvan 25 fysiek buitenshuis en 14 langdurige trajecten
- Psycholoog:
 - **50 zittingen**
 - **2 trajecten** met OverKop-jongeren
- **107 gepresteerde dagen** in totaal
- **760 aanwezige jongeren/contacten** in totaal

Menen:

- Gestart uit jeugdwelzijnswerkorganisatie 'JOH Jakkedoe'
- Ontmoeting & vrije tijd kan los staan van het luik mentaal welzijn
- Gemiddelde leeftijd: 15 jaar
- **Top 5 psychologische gespreksonderwerpen:** 1. Zinnvolle dagbesteding. 2. Studenten(job). 3. (Gezins)relaties. 4. Rechten. 5. Verslaving (middelengebruik & gaming).
- **87 gepresteerde dagen** in totaal
- **2686 aanwezige jongeren/contacten** in totaal
- **31 hulpverleningsgesprekken**, waarvan 10 fysiek buitenshuis, 2 trajecten en maar liefst 618 psychosociale ondersteuningsgesprekken in het ontmoetingsluik

Beide huizen zijn een warme thuis voor jongeren. Toch is er een opvallend verschil merkbaar wat betreft het totaal aantal aanwezige jongeren in 2022. Dit komt omdat beide huizen anders ontstaan zijn. In Menen veranderde de bestaande jongerenwerking Jakkedoe in OverKop. In Kortrijk is dit een nieuw huis (sinds najaar 2021). In Menen was er dus al een groot bereik van jongeren door de vrijetijdswerking van Jakkedoe. De jongeren die in Kortrijk het OverKop-huis bezoeken, komen specifiek voor de ontmoeting die steeds in combinatie staat met activiteiten rond mentaal welzijn. Daarnaast bestaat in Kortrijk al lang een goed uitgebouwd netwerk jeugd welzijnswerk, namelijk AjKo.

Uitbouw van 'antennepunten'

Naast de OverKop-huizen in Kortrijk en Menen wordt er sinds 2022 ook volop gewerkt aan negen 'antennepunten' in de regio. Zo zochten ze bijvoorbeeld naar jongeren om mee te brainstormen rond hoe een lokale OverKopwerking er zou kunnen uitzien. Ook organiseerden ze enkele kleine activiteiten waar mentaal welzijn bespreekbaar kon worden gemaakt. Het is de bedoeling dat de Zuid-West-Vlaamse OverKop-huizen een aantal 'antennepunten' krijgen in de omliggende gemeenten. Zo wordt er gewerkt aan een 'antennepunt' in Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kuurne, Wervik, Wevelgem, Wielsbeke en Zwevegem.

Dergelijke 'antennepunten' in de regio zijn van groot belang, aangezien elke jongere in Zuid-West-Vlaanderen het recht heeft:

- op toegang tot een laagdrempelig vrijetijdsaanbod
- op de mogelijkheid om op een veilige manier vragen te stellen over mentaal welzijn én nodige hulp op maat moet kunnen krijgen

Dat vrijetijdsaanbod en die hulp op maat moeten zij in hun eigen gemeente of buurgemeente terugvinden, zodat ze zich niet naar Kortrijk op Menen moeten verplaatsen.

2022 was het jaar van het experiment, wat werkt en wat werkt niet. Door te experimenteren is er veel geleerd en deelden we dan ook de ervaringen op de verschillende interviews die zijn doorgegaan met de partners en de lokale besturen. In 2023 maken we op basis van deze lessons learned een mooie doorstart.

Iedereen is anders ... en dat is OK

Via deze geschilderde gezichten wil OverKop de verschillen kenbaar maken in kleur, in culturele achtergrond, in emotie, in mimiek ... Iedereen is anders en dat is perfect oké. Kortom, OverKop is voor iedereen.

BelRAI zet samenwerking voor opleiding indicatiestellers BelRAI Screener verder

W13 organiseert als welzijnsvereniging de opleidingen tot indicatiesteller BelRAI Screener voor zijn deelgenoten (de 14 lokale besturen in Zuid-West-Vlaanderen en het CAW van Zuid-West-Vlaanderen). Via deze opleidingen kan iemand de attestering als indicatiesteller verwerven.

Die attestering is nodig om BelRAI Screeners te kunnen afnemen in functie van de kostprijs voor diensten Gezinszorg, het toekennen van het Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden of om in te schatten of het wenselijk is een ander BelRAI instrument in te zetten om de zorgzwaarte en zorgnoden in kaart te brengen.

De trainingen werden verzorgd door trainers en leidden tot een attestering van de betrokken OCMW-medewerkers. Zo zijn die medewerkers in staat om indicatiestellingen te doen met de BelRAI Screener. Daarnaast werken de OCMW's nu voor het tweede jaar op rij samen om hun in indicatiestellers BelRAI Screener en BelRAI Sociaal Supplement samen te vormen en te blijven bijscholen.

De samenwerking voor het opleiden van indicatiestellers BelRAI Screener, inclusief de

vereiste nazorg (verplichte intervisies), werd in 2022 verdergezet. Naast het organiseren van één opleidingsmoment en vier intervisies, werden de voorbereidingen getroffen om in de tweede jaarhelft ook de opleidingen 'Sociaal Supplement' regionaal gedeeld aan te pakken.

In 2022 volgden 9 indicatiestellers de opleiding BelRAI Screener en 12 indicatiestellers de opleiding BelRAI Sociaal Supplement. 42 indicatiestellers volgden intervisie, die noodzakelijk is om als indicatiesteller aan de slag te kunnen blijven. In Anzegem waren dat er 4, Deerlijk (1), Harelbeke (2), Kortrijk (14), Kuurne (2), Menen (7), Spiere-Helkijn (2), Waregem (3), Wervik (2), Wevelgem (2) en Zwevegem (3).

De indicatiestellingen zijn relevant in het kader van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. De BelRAI Screener kan echter ook indicaties opleveren dat een meer gevorderde inschaling van de zorgnood (met een ander BelRAI-instrument) aangewezen is.

Samenaankopen publieke zorg

Het eerste semester van 2022 was niet zo druk op het vlak van samenaankopen. In het kader van de samenaankopen publieke zorg was er wel een samenaankoop van COVID-19-zelftesten voor verdeling naar gezinnen in kwetsbare situaties, dit vanuit de sociale diensten van de OCMW's.

Samenwerkingen tussen coalities van deelgenoten

Daarnaast brachten ze ook mogelijkheden om aankopen of aankoopprocedures (betreffende zorg open te stellen tussen deelgenoten) in kaart (halfjaarlijks terugkerend). Dit resulteerde in samenwerkingen tussen verschillende coalities van deelgenoten.

Einde van de lokale contactopsporing

Het einde van maart luidde ook het einde van de lokale contactopsporing binnen W13 in. Na de afloop van de samenwerking met de Vlaamse overheid in 2021, stopte toen ook de samenwerking met de 3 eerstelijnszones in het kader van quarantainecoaching, bronopsporing en uitbraakmanagement.

Tussen begin 2022 en eind maart 2022 contacteerde de lokale contactopsporing nog 5.792 mensen en vroeg naar hun welzijn en eventuele ondersteuningsnoden. Deze oproepen resulteerden in 208 aanvragen voor tussenkomst door de lokale field agents van het Vlaamse consortium en 32 interventies vanuit de sociale huizen in de regio.

Afstemming ELZ

Naast de nauwe samenwerking met de Zorgraden in het kader van de beheersing van COVID-19, werden verder diverse contacten onderhouden. Die gingen over andere dossiers waarrond afgestemd en samengewerkt wordt: GBO, 1G1P - Jeugdhulp, de Gele doos ...

Daarnaast voorzag W13 sinds begin 2022 ook een periodiek overleg met de stafmedewerkers van de eerstelijnszones om een optimale afstemming van de werkzaamheden te blijven garanderen.

Actieplan HR Sociaal Werk

In de eerste helft van 2022 zette een onrustwekkende trend zich verder: OCMW's, het CAW Zuid-West-Vlaanderen en andere sociale organisaties konden almaar moeilijker hun vacatures van sociaal werker invullen. Daarom werd een actieplan HR Sociaal Werk opgesteld, dat in het najaar klaar was. Negen OCMW's uit Zuid-West-Vlaanderen (Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Lendeledede, Spiere-Helkijn en Wevelgem) engageerden zich hiervoor samen met het CAW Zuid-West-Vlaanderen, Groep Ubuntu, Howest en Vives. Beide hogescholen bieden namelijk deze bacheloropleiding aan.

Het doel is om de job van sociaal werker weer aantrekkelijk te maken en goed af te stemmen met Vives en Howest over de invulling van de opleiding. De focus van het actieplan ligt op 2023, wanneer er onder meer een job- en inspiratiebeurs zal plaatsvinden en er ook een regionale vacaturebank Sociaal Werk komt.

Konekti helpt kinderen, jongeren en gezinnen in een kwetsbare situatie

Konekti Jeugdhulp biedt gezinnen, jongeren en kinderen in een crisissituatie de nodige ondersteuning om een oplossing te zoeken, op maat en op tijd.

Daarnaast is Konekti ook een samenwerkingsverband over sectoren heen. Daarin zijn er tientallen partners betrokken: Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW), Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB's), Agentschap Opgroeien, Gemandateerde Voorzieningen (zoals sociale dienst jeugdrechtbank), Geestelijk Gezondheidszorg en de 13 lokale besturen van Zuid-West-Vlaanderen. W13 is kernpartner van Konekti.

Geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid

Het samenwerkingsverband Konekti sloeg in 2022 verder de handen in elkaar met meer dan 78 partners uit de verschillende sectoren in de regio Zuid-West-Vlaanderen. Dit deden ze aan de hand van drie strategische doelstellingen en door een uitbreiding van het samenwerkingsverband naar een geïntegreerd partnerschap in jeugd- en gezinsbeleid. In 2022 werd hiermee verder aan de slag gegaan.

ROEKA

Om Oekraïense vluchtelingen te ondersteunen, kreeg 1G1P middelen om gezinnen en kinderen en hun gastgezinnen te begeleiden. Samen met enkel andere partners uit de regio (GBO, CAW, CGG) sloeg Konekti de handen in elkaar om samen te helpen. Zie ook ROEKA.

OCJ en dialoogmomenten

In 2022 voelden we meer dan ooit de nood en vraag rond crisis en verontrusting. Zowel ondersteuning voor gezinnen, kinderen en jongeren in crisis en verontrusting, als de vraag vanuit hulpverleners hoe mensen in zulke situaties het beste te ondersteunen en te helpen.

Daarom breidde Konekti in 2022 de nauwe samenwerking met het OCJ (Ondersteuning Centrum Jeugdrechtbank) uit. Het OCJ doet een outreachend consult naar de collega's in het verbindingsteam en organiseert met het verbindingsteam dialoogmomenten voor het hele samenwerkingsverband. Heel wat partners hebben hierop ingetekend en doordat we merken dat deze nood hoog blijft, vinden de dialoogmomenten ook in 2023 plaats.

Samenwerking ACT

Wie Konekti zegt, zegt kinderen en jongeren. Kinderen en jongeren die op heel wat zaken recht hebben, maar waarbij het niet altijd evident is om te weten op wat zij altijd recht hebben en wat er allemaal mogelijk is. Daarom ging het verbindingsteam in 2022 van start met een samenwerking met ACT (Afdeling Continuïteit en Toegang).

KRACHTgericht Werken

De terugkommomenten van de inspiratiesessies KRACHTgericht werken (SD2 van het strategische actieplan van Konekti) vonden eind juni plaats met een 40-tal ambassadeurs, nadat deze eind maart wegens corona uitgesteld moesten worden.

Platformen

Het platform BIRTH, waarbij de Brede Instap en de Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp elkaar treffen, rondte eind 2021 zijn eerste experimentele fase af. Na dit eerste jaar werd BIRTH door de aanwezige partners geëvalueerd, waarna een positief advies volgde om het platform verder te zetten. Op deze manier zetten de 23 partners die zich geëngageerd hebben blijvend in op het samen zoeken naar concrete oplossingen voor vragen of situaties die bij BIRTH worden aangemeld. Daarnaast organiseerden ze ook enkele bijeenkomsten van de lerende netwerken van DIW (De Ideale wereld).

Konekti-familie blaast verzamelen

Binnen het samenwerkingsverband Konekti wordt er voor het verbindingsteam met een terugkeerpatroon gewerkt, zodat de visie van 1Gezin1Plan en KRACHTgericht Werken wordt verspreid doorheen de regio Zuid-West-Vlaanderen. Door het terugkeerpatroon breidt de Konekti-familie uit en is het belangrijk om af en toe een familiebijeenkomst te houden.

In 2022 vond er zo'n Konekti-familieavond plaats waarbij oud-verbinders en het huidige verbindingsteam samen kwamen om elkaar te ontmoeten en gedachten uit te wisselen, onder meer rond KRACHTgericht Werken. Daarnaast stelden ze ook enkele andere projecten voor, zoals BIZ (BudgetInZicht). Het was een inspirerende en verbindende avond!

Enkele cijfers

In 2022 kreeg Konekti **359 aanmeldingen** voor gezinsondersteuning en ELPF binnen

Van het totaal aantal aanmeldingen in 2022 waren er **254 vragen naar gezinsondersteuning en 105 aanmeldingen voor eerstelijnspsychologische hulp**

In **95 gevallen werd de aanvraag niet opgestart** en werd samen met de verwijzer en het gezin gezocht naar een beter passend aanbod (73 gezinsondersteuning, 22 ELPF)

Er vonden **6 BIRTH bijeenkomsten en 3 bijeenkomsten van de lerende netwerken van DIW** plaats in 2022. Daarnaast organiseerde Konekti ook **8 overleggen van het Projectteam+, 7 aparte Actiegroepen van Konekti en 3 Klankbordgroepen**.

De CLB's zijn de grootste aanmelders. In 2022 namen zij **136 keer contact op** met Konekti (91 keer voor gezinsondersteuning, 45 keer voor ELPF). Andere belangrijke aanmelders zijn GGZ (68 gezinsondersteuning, 17 ELPF), gemandateerde voorzieningen (48 gezinsondersteuning, 11 ELPF) en de lokale besturen (20 gezinsondersteuning, 10 ELPF).

Konekti goes international

Begin juni mochten we Konekti voorstellen op de European Social Services Conference 2022 in Hamburg. We legden zowel de werking van het verbindingsteam uit, alsook het sterke samenwerkingsverband dat we in de regio hebben gevormd. De deelnemers waren zeer enthousiast over Konekti en we konden hen actief betrekken. Het was een verbindende uitwisseling!

INTERVIEW

"Als iedereen bijdraagt, kunnen we het verschil maken"

Sabine Bourgeois - directeur Oranjehuis

Vzw Oranjehuis is actief in de jeugdhulp. De organisatie is een van de partners binnen Konekti. "Sinds de opstart van de 1Gezin1Plan-samenwerkingsverbanden werken we nog meer structureel samen met andere organisaties. Dat maakt een groot verschil", zegt directeur Sabine Bourgeois.

Het Oranjehuis is gevestigd in de Moorseelestraat op de grens van Kortrijk-Heule en een belangrijke regionale speler in de jeugdhulp. "We begeleiden zo goed mogelijk kinderen en jongeren in probleemsituaties", legt directeur Sabine Bourgeois uit. "Daarbij betrekken we ook altijd hun gezinnen. Ons doel is om een bijdrage te leveren aan de oplossing van die situaties."

"We nemen die taak op microniveau, binnen de trajecten zelf dus, op. Maar we werken ook op mesoniveau, bouwen partnerschappen uit. Zo kunnen we problemen rond huisvesting, onderwijs ... ook structureel aanpakken. Met als uiteindelijke doel om kinderen en jongeren in probleemsituaties zo goed mogelijk te helpen om het leven te leiden dat heel veel leeftijdsgenoten als normaal beschouwen."

"Dat er nood is aan hulpverlening, is nooit zo duidelijk geweest: 1 op de 5 jongeren kampt met psychische problemen. Nochtans neemt het aanbod aan hulpverlening nog altijd toe. Ik moet concluderen dat we als samenleving mogelijk beter kunnen. Denk maar aan de lange wachtlijsten, die er dan weer voor zorgen dat de problemen waarmee kinderen en jongeren kampen groter en complexer worden."

"Wat de oplossing is? De grote structuur van de jeugdhulp is te complex, wat voor vervreemding met het werkveld en met de hulpvrager zorgt. We moeten er eerst voor zorgen dat we anders werken én meer samenwerken. Daarna kunnen we kijken naar capaciteit. Het eerste en enige issue is dus niet de kwantiteit - capaciteit dus - maar wel samenwerking en ons op een andere manier organiseren. Pas daarna komt capaciteit om de hoek loeren."

"Met anders werken bedoel ik dat we de huidige structuren moeten veranderen, met als doel om efficiënter te kunnen werken. Met samenwerken bedoel ik werken in partnerschappen. Konekti en BIRTH (Brede Instap Rechtstreeks Toegankelijke Hulp) zijn daar goede praktijkvoorbeelden van. Complexe problemen aanpakken in samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid. Daar bekijken we samen wat we in bepaalde dossiers kunnen doen en wie er wat kan doen."

"Ik ben ervan overtuigd dat we op een goede en efficiënte manier het verschil maken als we samenwerken en elke organisatie een bijdrage levert. Als we kinderen en jongeren in probleemsituaties zien als 'onze' kinderen en jongeren. We hebben hierin al grote stappen gezet sinds de 1Gezin1Plan-samenwerkingsverbanden, waartoe Konekti behoort, zijn opgestart. Het interessante is bovendien dat er van daaruit ook andere initiatieven ondersteund kunnen worden. Denk maar aan OverKop Zuid-West-Vlaanderen."

"Konekti heeft ook nog groeimarge. Persoonlijk denk ik dat de overleggen nog meer in acties vertaald kunnen worden. Verder ben ik benieuwd naar de collectieve impact van de begeleidingen. Waar staan de gezinnen die vroeger begeleid werden op dit moment? Als we dit beter kunnen meten, kunnen we zeker nog stappen vooruit zetten."

Tine Custers - Verbinder Konekti

Tine is sinds 2000 aan de slag in de jeugdhulp. "De laatste 4,5 jaar werk ik als verbinder bij Konekti en in die periode is de jeugdhulp erop vooruitgegaan. Dat komt in grote mate omdat velen intussen de voordelen van samenwerken inzien. Vroeger was je als begeleider voornamelijk met je gezinnen in kwetsbare situaties bezig. Natuurlijk leg je contacten met andere personen en organisaties, maar nu is de samenwerking intensiever en meer vanuit het geloof in de krachten en mogelijkheden binnen de gezinnen."

"Ook de samenwerking tussen organisaties is in beweging: zij werken niet alleen sectoraal, maar ook intersectoraal samen. En dat heeft veel voordelen. Als je met verschillende organisaties over de sectoren heen samenzit, is een veel breder én vraaggericht overleg mogelijk."

"Als verbinder bij Konekti leggen wij de regie bij het gezin: de gezinsleden beslissen hoe ze een bepaald probleem willen aanpakken, wij reiken hen tools en kansen aan. Ook dat is een intense en gelijkwaardige manier van samenwerken. En die samenwerking is geëvolueerd, in die zin dat gezinnen nóg nauwer betrokken worden: vroeger stuurden wij als begeleiders bijvoorbeeld mailtjes naar anderen om bepaalde zaken te bespreken en kreeg het gezin deze mail niet; nu staat een lid van het gezin heel vaak bij de bestemmingen. En als we met verschillende organisaties samenkomen om de situatie van het gezin te bespreken, zitten zij erbij. We praten niet over het gezin, maar met het gezin."

ROEKA steekt Oekraïense vluchtelingen een hart onder de riem

ROEKA staat voor Regionaal Ondersteunend En Krachtgericht Aanbod en is een uniek aanmeldpunt in Zuid-West-Vlaanderen. ROEKA betekent 'hand' in het Oekraïens, vandaar ook de verwijzing naar de handen en de kleuren van de Oekraïense vlag in het logo. De opstart van ROEKA was op 19 april 2022.

Bij ROEKA kunnen enkel professionele hulpverleners terecht voor een consult of voor psychosociale gezins- en traumabegeleiding van enerzijds Oekraïense vluchtelingen en anderzijds de mensen die rechtstreeks bij hun opvang en vluchtverhaal betrokken zijn (bijvoorbeeld gastgezinnen en buddy's).

Aanmeldingen

Vervolgens wordt de aanmelding in het ROEKA-team besproken. Eerst contacteren ze de persoon die de hulp heeft aangevraagd om extra en/of ontbrekende informatie te verzamelen in functie van een mogelijke opstart van het traject. Wanneer het effectief gaat om een aanmelding voor ROEKA is, dan start er een begeleidingstraject. Indien de aanmelding toch buiten het expertise- of werkingsgebied blijkt te liggen, verwijzen ze de aanmelding door.

In 2022 waren er in totaal 65 aangemelde situaties: 30 lopende begeleidingen en 4 dossiers die nog moeten worden opgestart. 8 vragen zijn niet-opgestart door o.a. een doorverwijzing naar andere regio/organisatie, omdat de vraag niet meer actueel is of omdat de persoon/het gezin niet wenste in te gaan op het aanbod. 23 begeleidingen zijn afgerond door een terugkeer naar Oekraïne, omdat er geen hulpvraag meer is of omdat ze het gastgezin verlaten hebben.

Consultvragen

In 2022 waren er 20 consultvragen, 11 daarvan kwamen vanuit het OCMW. Deze consultvragen gingen bijvoorbeeld over de uitkering van het Oekraïens pensioen, het recht op een huurpremie/ huursubsidie of de medische screening in functie van pleegplaatsing.

Wat nog meer?

Naast de begeleidingstrajecten maakt ROEKA ook nog afspraken tussen de betrokken partners en biedt ze administratieve ondersteuning en een proactief aanbod. Daarnaast probeert ROEKA signalen op te vangen, te inventariseren en bij te sturen waar nodig. Tot slot gaan ze ook zelf langs bij organisaties die zich inzetten voor Oekraïense vluchtelingen om te kijken wat ROEKA kan betekenen voor hen.

Samenwerking

ROEKA was een bundeling van krachten van Konekti, W13, het CAW, de Vlaamse overheid en het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg Mandel en Leie.

Intervisies en webinar

In 2022 organiseerde ROEKA ook twee intervisies voor maatschappelijk werkers van OCMW's en andere hulp- en dienstverleners. Indien de hulpverleners met vragen uit het werkingsgebied zaten, konden ze deze aankaarten op de intervisies.

In 2022 organiseerde ROEKA ook een webinar. Tijdens dit webinar lichtten ze toe wie precies terecht kan bij ROEKA, op welke domeinen ze wel en niet kunnen helpen, hoe aanmeldingen verlopen ... Op dit soort vragen kreeg je een antwoord in het webinar.

Enkele cijfers

Top 4 aanmelders in 2022:

- OCMW (34 aanmeldingen)
- Agentschap Integratie en Inburgering (6 aanmeldingen)
- OKAN-school en CLB (beide 5 aanmeldingen)
- CAW en Huisarts (beide 4 aanmeldingen)

19-25-jarigen (30 jongvolwassenen) deden het vaakst beroep op ROEKA

Vorming wonen in samenwerking met Woonclub

In het kader van de Oekraïne-crisis werd de Regionale Woonclub tijdelijk versterkt. Zo ging er op 4 juli 2022 een extra woonclubmedewerker aan de slag. Deze extra ondersteuning zorgde voor de ontwikkeling van een vorming rond wonen (de Vlaamse huisvestingsmarkt), specifiek voor Oekraïense vluchtelingen. Lokale besturen konden deze vorming aanvragen in hun stad/gemeente. Zo'n 70 Oekraïense vluchtelingen kwamen naar deze bijeenkomsten. Dergelijk vormingsmoment vond plaats in Anzegem, Kortrijk, Menen, Lendeledede en Kuurne/Harelbeke.

Zuid-West-Vlaamse gemeenten zetten hun schouders onder European Disability Card

De European Disability Card (EDC) bestaat sinds eind 2015 en werd de voorbije jaren in almaar meer Belgische gemeenten en steden erkend. De Zuid-West-Vlaamse gemeenten schakelden aan de vooravond van de Internationale Dag voor Mensen met een Beperking (3 december 2022) een versnelling hoger en zetten samen hun schouders onder de EDC: ze willen de kaart én het aanbod bekender maken.

De voorbije jaren erkenden steeds meer steden en gemeenten in ons land de European Disability Card. Ook in Zuid-West-Vlaanderen willen de 14 lokale besturen in de regio de EDC bekender maken. De jaarlijkse Internationale Dag voor Mensen met een Beperking op 3 december 2022 was het startschot. De steden en gemeenten van Zuid-West-Vlaanderen willen dit doen door enerzijds hun inwoners, maar ook de hulp- en ordediensten te informeren over de kaart en anderzijds het aanbod van voordelen bekender te maken bij de kaarthouders zelf.

België is een voortrekker als het om de European Disability Card gaat: in het najaar van 2015 diende ons land een projectvoorstel voor de EDC in en de Europese Commissie keurde dit voorstel enkele maanden later goed. In het daaropvolgende proefproject voor de ontwikkeling van de EDC stapten behalve België ook Cyprus, Estland,

Finland, Italië, Malta, Roemenië en Slovenië in. Dit proefproject loopt nog altijd. De bedoeling van Europa is om eind 2023 de EDC in alle lidstaten uit te rollen.

Wat is een EDC?

De European Disability Card (EDC) is een kaart die de toegang van personen met een (on)zichtbare beperking tot het sport-, cultuur- en vrijetijdsaanbod bevordert en het zo mogelijk maakt om voordelen in die domeinen op een eenvoudigere manier toegankelijker te maken.

Een persoon met een beperking kan gratis een EDC aanvragen bij een van de vijf instellingen die werken rond het integratiebeleid van personen met een handicap: Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, het VAPH, AViQ, Dienst Phare en DSL. De voorwaarde is wel dat je aangesloten bent bij de instelling waarbij je jouw aanvraag doet.

Voordelen EDC

De afgelopen jaren zijn er steeds meer besturen die: een gratis begeleiderspas (gratis toegang voor begeleiders van EDC-houders) voorzien bij sport- of culturele activiteiten, een gratis interbibliotheccair leenverkeer voorzien voor kaarthouders - al dan niet gekoppeld aan een verlengde uitleenduur, zich engageren om bij vertoon van de EDC bij de gemeentelijke diensten extra tijd vrij te maken om de burger te helpen, extra ondersteuning of begeleiding bieden aan EDC-houders die zelfstandig deelnemen aan culturele activiteiten (die vanuit het lokaal bestuur georganiseerd worden) en bij culturele activiteiten specifieke plaatsen voor kaarthouders

vrijhouden (vooraan of aan het gangpad) of voorzien dat kaarthouders bij voorstellingen als eerste de zaal mogen betreden (zodat ze hierin niet opgejaagd of overprikkeld worden).

Stickers om voordelen kenbaar te maken

Een eigenaar van een European Disability Card weet niet altijd waar zijn kaart geldig is. Daarom kleven aanbieders van voordelen een speciale sticker op een zichtbare plaats. Twijfelt een eigenaar, dan kan die vaak op de website of de flyer van het bestuur of de organisatie de vermelding van de EDC zien.

De pool van aanbieders groeit intussen stelselmatig. Niet alleen gemeenten en steden bieden EDC-houders voordelen aan wat betreft hun cultuur-, sport- en vrijetijdsaanbod: ook in bijvoorbeeld pretparken als Bellewaerde en Plopsaland aanvaarden ze de EDC. Net als in de zwembaden van LAGO in Kortrijk en Zwevegem: één begeleider van iemand met een EDC krijgt er gratis toegang.

Meer info is te vinden op: www.welzijn13.be/edc

Getuigenissen

Nele Declerck

Nele Declerck (37) werkt bij de gemeente Lendelede. Ze heeft 4 kinderen, van wie een zoon met autisme en DCD en een zoon met het syndroom van Gilles de la Tourette. "Op reis in Italië in juli 2019 maakte ik voor het eerst kennis met de European Disability Card."

"Ik heb wel de indruk dat de EDC niet voldoende bekend is. Als besturen, ordediensten, hulpdiensten, handelaars, vrijetijdsbestedingen, de algemene bevolking ... meer uitleg zouden krijgen over EDC, dan kunnen ze bij het voorleggen van zo'n kaart begrip tonen voor mensen met een (onzichtbare) beperking. Het kan een basis vormen voor een inclusieve samenleving. Het kan echt het begin zijn van een leefbare samenleving voor iedereen."

"Persoonlijk ben ik blij dat er zoiets bestaat als een EDC. Niet omdat er korting is bij een pretpark of dat je een rij dichter mag zitten als er een optreden is. Volwassenen en kinderen kunnen eventueel de kaart gebruiken om op een eenvoudige manier aan te tonen waarom ze zich anders dan anders gedragen. Zoals we weten, zit niet elke persoon met een beperking in een rolstoel en soms kunnen ze niet goed verwoorden waarom ze niet gepast reageren. Bij een interventie kunnen de personen teruggrijpen naar de kaart die ze op zak hebben."

Chris Bossuyt - houder European Disability Card

Chris Bossuyt woont in Wevelgem, heeft tunnelzicht en ziet minder dan 1 procent. Ze is houder van een European Disability Card. Zij is alvast gewonnen voor het systeem en gebruikt de kaart veelvuldig. Als ze bijvoorbeeld naar een optreden in het Cultuurcentrum Guldenberg gaat, kan een begeleider gratis mee en in bepaalde musea kan Chris met haar EDC al een persoonlijke gids raadplegen die de kunstwerken helemaal omschrijft.

Ondanks de positieve evolutie, merkt Chris wel op dat niet iedereen op de hoogte is van dergelijke voordelen.

“Er is de laatste 20 jaar een algemene verbeterde trend in de maatschappij naar beperkingen toe. Alles is aan het veranderen. Toch ondervind ik het zelf bij lotgenoten dat nog niet iedereen op de hoogte is.”

“Als ik naar een optreden in het Cultuurcentrum Guldenberg ga, kan een begeleider gratis mee”, vertelt Chris. Maar daar stopt het niet. “Ik ben een trouw bezoeker van het Museum voor Schone Kunsten in Gent. Mits vooraf reserveren en het tonen van de kaart word ik begeleid door ervaren gidsen die me de werken – hoe abstract ook – beschrijven. Met de EDC kan ik ook gebruik maken van TriVelo, de

fietstaxidiensdienst voor minder mobiele personen. Een soort riksja die mij en mijn begeleider door de ganse stad brengt. Er is een enorme, positieve evolutie op dat vlak.”

“In het begin had ik wel schroom om de kaart te gebruiken. Ik vreesde namelijk dat ze me als een profiteur zouden zien. Nu ben ik wel tot het besef gekomen dat ik moet participeren en dat staat niet gelijk aan profiteren.”

Gemeente Wevelgem maakt filmpje over European Disability Card

De Gemeente Wevelgem maakte eind 2019 een filmpje over de EDC. Chris Bossuyt, houder van een European Disability Card, werd hiervoor gefilmd. Het filmpje zien? Scan de QR-code.

04

ARMOEDE

Armoedetoets ook in 2022 verdergezet

Ook in 2022 ging W13 samen met de gemeenten Harelbeke, Kuurne, Menen, Wervik, Wevelgem en Zwevegem aan de slag in het kader van de armoedetoets.

Regionale methodiek

De regionale werkgroep kwam in 2022 4 keer samen om de regionale methodiek verder vorm te geven. Ze herdoopten de toetsing tot 'gelijkkansentoets' en werkten verder op de 7 B's, namelijk Bruikbaarheid, Beschikbaarheid, Betaalbaarheid, Bereikbaarheid, Bekendheid, Begrijpbaarheid en Betrouwbaarheid. Naast een inspirerende oplijsting van mogelijke methodieken om te sensibiliseren, komt W13 tegemoet aan de nood aan eigen visueel materiaal met betrekking tot de prioriteiten die gesteld worden bij een gelijkkansentoets. De uitwerking op lokaal niveau – per gemeente dus – werd wel bemoeilijkt en vertraagd door de vluchtelingencrisis. Ook in 2021 was dat het geval: toen gooide de coronacrisis roet in het eten.

SDG-toets

De ontwikkeling van de SDG-toets (Sustainable Development Goals of Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen) wordt opgevolgd via deelname aan de 2 werkgroepen van de VVSG die rond SDG werken. Tijdens deze werkgroepen werd input gegeven voor de vormgeving van een SDG-toets en bijsturing van de ontwikkelde tool. Eind 2022 organiseerde de VVSG een SDG-café waarvoor de leden van de regionale werkgroep gelijkkansentoets werden uitgenodigd.

Goedkeuring voorstel UiTPAS steunmaatregelen

In de regio Zuid-West-Vlaanderen leeft de ambitie om afstemming te zoeken rond steunmaatregelen voor mensen in kwetsbare situaties en het verlagen van drempels naar vrijetijdsparticipatie. Zuidwest en W13 vonden elkaar in deze doelstellingen en begonnen hierrond in 2021 een gezamenlijk traject.

De in 2021 positief onthaalde nota 'Voorstel afstemming UiTPAS zuidwest' werd begin 2022 vertaald in een 'gepersonaliseerde' nota voor elk lokaal bestuur in de regio. Deze nota's werden besproken en goedgekeurd in de 14 lokale besturen, waarna in samenwerking met zuidwest een schrijven werd opgemaakt en verstuurd naar Publiq in functie van de praktische en IT-matige uitwerking van het goedgekeurde voorstel.

Schrijven naar ministers

Eind 2022 besloten de raden van bestuur van W13 en zuidwest een schrijven te richten aan de betrokken ministers (minister-president Jambon, minister Weyts en minister Dalle) om de nood aan de concrete uitwerking van het regionale voorstel te duiden en kracht bij te zetten.

Samen met zuidwest werden alternatieve mogelijkheden voor een getrapte ondersteuningssysteem van de UiTPAS overlopen.

Food Act 13 verbrak alle records in 2022

Food Act 13 is in Zuid-West-Vlaanderen een onmisbare schakel geworden in de strijd tegen voedselverspilling, armoedebestrijding en activering. Met behulp van 28 leerwerknemers die in het kader van activering een traject bij Food Act 13 volgden, haalde het regionale voedseldistributieplatform van W13 in 2022 liefst 512 ton verse voeding op. Dat is ruim 100 ton meer dan in 2021.

In november 2018 startte Food Act 13 op met de bedoeling om jaarlijks 200 ton verse voeding van de vuilnisbak te redden (Food) en meteen ook mensen via opleiding en tewerkstelling klaar te maken voor het normaal economisch circuit (Act, wat staat voor Activering).

Al meer dan 110 leerwerknemers

Tewerkstelling van leerwerknemers is een essentiële pijler van Food Act 13, naast duurzaamheid en armoedebestrijding (versterken van

voedselverdeelorganisaties). In 2022 hebben 28 leerwerknemers een traject gevolgd bij Food Act 13. Sinds de opstart eind 2018 zijn er dat in totaal al meer dan 110. Via VDAB, het OCMW van hun woonplaats of het Gespecialiseerd Team Bemiddeling (GTB) worden de leerwerknemers begeleid. De functie van zo'n leerwerknemer kan variëren van administratief medewerker tot chauffeur/magazijnier of magazijnier/bijrijder.

Activering en doorstroom

21 leerwerknemers die tewerkgesteld waren in 2022, hebben hun TWE-traject vervolmaakt. Doorstroom is de uiteindelijke bedoeling van hun gevolgd traject. Van die 21 zijn er op dit moment 15 tewerkgesteld met een regulier arbeidscontract of via interim aan de slag. Enkelen van hen volgen ook nog een bijkomende opleiding via VDAB of een ander opleidingscentrum.

Winkelwaarde van bijna 3,3 miljoen euro

Ook de indicatieve winkelwaarde was in 2022 impressionant. De indicatieve winkelwaarde is de gemiddelde prijs per kilogram opgehaalde verse voeding door Food Act 13. Die prijs draait rond 6,4 euro per kilogram. Met andere woorden, in 2022 redde Food Act 13 maar liefst 3.279.123 euro aan verse voeding van de vuilnisbak.

Anderhalf miljoen kilo opgehaald

De afgelopen 5 jaar groeide het aantal kilogram opgehaalde verse voeding exponentieel: 13.187 kg in 2018 (opstart Food Act 13 in november 2018); 284.610 kg in 2019; 359.960 kg in 2020; 410.629 kg in 2021 en dus 512.363 kg in 2022. Dat maakt in totaal 1.580.749 kilogram opgehaalde verse voeding sinds de start van Food Act 13.

Nieuw aanbod in de werking

Door de steeds groter wordende vraag van voedselverdeelorganisaties zocht Food Act 13 in 2022 nieuwe aanbieders en kon rekenen op een samenwerking met enkele nieuwe spelers: Albert Heijn, Jumbo, AD Delhaize in Vichte en PCG Groententeelt.

Dankzij de samenwerking met Voedselbank West-Vlaanderen startte er in 2022 een samenwerking met BE Food te Brugge. Zij bereiden maaltijden voor, bedoeld voor grootwarenhuizen. Door overproductie of omwille van kwaliteitsredenen is er een groot aanbod van bereide maaltijden. Om de twee weken neemt Voedselbank West-Vlaanderen het aanbod mee naar onze regio en verdeelt Food Act 13 verder naar de afnemers.

Vlaamse Foodsavers

In 2022 waren er 12 gelijkaardige initiatieven zoals Food Act 13 in Vlaanderen. Mede door middelen van Vlaamse overheid is er sprake van erkenning van onze werkingen en zijn er regelmatig overlegmomenten met de coördinatoren. Food Act 13 neemt actief deel aan deze overlegmomenten en de doelstelling van dit netwerk is om samen een belangrijke rol te spelen in volgende drie pijlers: duurzaamheid, tewerkstelling en armoedebestrijding.

Naast de provinciale Voedselbanken is er een bijzondere rol weggelegd voor initiatieven zoals Food Act 13 inzake voedselhulp en proberen we zo ook Vlaamse overheid en andere actoren te informeren over onze resultaten en uitdagingen. Gesprekspartners zijn o.a. VVSG, Departement WVG en OVAM.

Financiering door lokale besturen

De 14 lokale besturen binnen W13 nemen de financiering van Food Act 13 grotendeels op zich. Sinds de stop van subsidies (1 januari 2021), is er een verbintenis van 5 jaar tussen de lokale besturen, waarbij het jaarlijks gaat over zo'n 240.000 euro (geïndexeerd).

Kortrijk voorziet middelen voor 2 werkvloerbegeleiders (1 voltijds, 1 halftijds) en voor transport. Er wordt jaarlijks een bijdrage per aantal inwoners betaald door de 13 andere lokale besturen. Daarnaast betalen ze ook een bijdrage gebaseerd op het aantal kilo's dat ze over een tijdspanne van een jaar van Food Act 13 kregen. Ook de Voedselbank West-Vlaanderen (5.000 euro per jaar) en Sociale Maribel (21.000 per jaar) investeren in Food Act 13. W13 blijft ook op zoek gaan naar extra middelen voor de verdere uitbouw en financiering van Food Act 13.

Team Broodwinkel Soens - Heule

"We hebben samen met het team van Food Act 13 én met heel veel plezier en liefde geprobeerd om mensen in armoede te helpen. Ook in 2023 willen we er weer volop voor gaan om mensen vooruit te helpen!"

Food 4 All VZW - Lions club Zwevegem

"Bij Food 4 All geven we elke woensdag gas. Ook tijdens de eindejaarsperiode. We voorzagen zelfs een extraatje op zaterdag 24 december 2022. Op die dag konden onze klanten hun F4A-kerstmaal afhalen. Daarnaast mochten zij zich ook nog eens goed bevoorraden op 28 december, zodat ook zij het jaar voldaan konden afsluiten. Food Act 13 is echt dé levensnoodzakelijke schakel in ons prachtige sociale project. Het volledige team is enorm enthousiast om zich verder in te zetten in 2023."

Top 5 meest ingezamelde producten in 2022

1. 265.051 kg Verse groenten en vruchten
2. 52.939 kg Bereide gerechten
3. 35.167 kg Bakkerij-beschuitten
4. 31.672 kg Vleeswaren
5. 9.150 kg Vis

Enkele cijfers**28 leerwerknemers**

- Administratief medewerker: 3
- Chauffeur/magazijnier: 9
- Magazijnier/bijrijder: 16

512.363 kg (512 ton) verse voeding haalden de medewerkers op in 2022.

1.580.749 kg aan inzamelingen sinds de opstart van Food Act 13 in 2018

496.359 kg (97 procent) van de opgehaalde verse voeding werd in 2022 herverdeeld

3.279.123 euro is de indicatieve winkelwaarde

7 supermarktketens schenken verse voeding aan Food Act 13: Colruyt, Okay, Bio-Planet, Aldi, Delhaize, Jumbo en Albert Heijn. Ook bij de Carrefour Hypermarkt in Sint-Eloois-Vijve, Be Food in Brugge en het depot van Lidl in Gullegem kan Food Act 13 terecht.

12 bakkerijen in de regio schenken brood en aanverwante producten

15.000 unieke personen worden geholpen door Food Act 13

Food Act 13 en Dreamland slaan de handen in elkaar

West-Vlaanderen telt verschillende voedseldistributieplatformen. Enkele ervan richten zich voortaan ook op de inzameling en herverdeling van non-foodproducten in samenwerking met speelgoedretailer Dreamland.

1 op de 5 kinderen in ons land leeft in armoede. Specifiek voor die kinderen uit kansarme gezinnen willen de West-Vlaamse voedseldistributieplatformen nu extra de handen uit de mouwen steken.

Foodsavers Westhoek, het voedseldistributieplatform van de Dienstverlenende Vereniging Westhoek, greep na contact met Colruyt Group de kans om in te stappen in een proefproject met Dreamland, de speelgoed specialist van de retailgroep. Het doel is om samen geretourneerde producten van de afvalberg te redden en zoveel mogelijk gezinnen die het moeilijk hebben een extraatje te bieden.

Hiervoor werden de krachten gebundeld met Food Act 13 en Foodsavers Regio Middenkust en met Interwest, een maatwerkbedrijf uit Veurne. De geretourneerde artikelen worden bij Dreamland Halle opgehaald met de vrachtwagen van Interwest. Het gaat over producten zoals speelgoed, schoolgerief en knuffels. Alles wordt gesorteerd, getest en indien mogelijk hersteld. Daarna verdelen de drie voedseldistributieplatformen het kwalitatieve speelgoed via hun lokale armoedeorganisaties aan kansarme gezinnen. Dit betekent een logistieke efficiëntiewinst voor alle partijen.

Food Act 13 voor de camera

Het VVSG organiseerde in 2022 ook een Voedseldag en wou enkele werkingen in Vlaanderen als voorbeeld naar voor schuiven via een wervend filmpje. Hierdoor kreeg Food Act 13 in enkele weken tijd tot tweemaal toe een productiehuis over de vloer. Dit resulteerde in 2 filmpjes die op een bevattelijke en wervende manier de werking van Food act 13 in beeld brengt.

INTERVIEW

"Deze job geeft ons voldoening"

Tamara De Roo en Jens Cailliau zijn werkvloerbegeleider bij Food Act 13. Ondertussen werkt Tamara al twee jaar voor Food Act 13 en haalt nog steeds veel voldoening uit haar job. Collega Jens is al 4 jaar een onmisbare schakel bij Food Act 13.

Jens: "Hoelang werk ik al voor Food Act 13? Dat is een goede vraag ... Dat is ondertussen al een tijdje. Volgens mij ben ik als werkvloerbegeleider bij Food Act 13 gestart ergens eind 2018."

Carrièreswitch

Tamara: "Ik ben hier eigenlijk toevallig terechtgekomen. Na 20 jaar als elektricien was het tijd voor iets anders. Ik zag online dat Food Act 13 een werkvloerbegeleider zocht en ik heb me kandidaat gesteld. Met mijn functie als werkvloerbegeleider werk ik samen met zo goed als alleen maar mannen. Maar dit was in mijn periode als elektricien ook het geval. Onder andere om die reden heb ik dus ook helemaal geen spijt van mijn carrièreswitch."

Jens: "Ik ben in contact gekomen met Food Act 13 via collega's bij het OCMW. Zij vertelden mij toen dat er een vacature openstond. Ik was in die periode trajectbegeleider, maar ik wou graag mijn job beleven vanuit de andere kant, vandaar de switch."

Bijdragen aan milieu en maatschappij

Jens: "Dat we met Food Act 13 een positieve invloed uitoefenen op het milieu is iets wat me erg aanspreekt en voldoening geeft in deze job. Het is ook fijn om een bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappij. Als mens hebben we het vaak over onze duurzame en milieuvriendelijke inspanningen, maar wanneer je dan effectief in praktijk iets kunt betekenen, dan geeft dat heel wat voldoening. Daarnaast spreekt het contact met de medewerkers zelf op de werkvloer me enorm aan."

Uitdaging

Tamara: "Ik vind het enorm fijn om mensen elke dag opnieuw te kunnen motiveren. Anderzijds is dat niet altijd een gemakkelijke opdracht en dat zorgt tegelijk ook voor een uitdaging. Het is juist dat element dat me erg aanspreekt. Soms kan het ook echt bandwerk zijn, maar het sociale aspect mogen we zeker niet vergeten en blijft belangrijk. Er moet een evenwicht zijn."

Reorganisatie

Tamara: "De reorganisatie van de afgelopen jaren bij Food Act 13 is toch wel iets waar ik met enige fierheid op terugkijk. Ik heb toen gezocht naar hoe we alles zo efficiënt mogelijk konden aanpakken en hoe we de verschillende ruimtes zo praktisch mogelijk konden indelen. Dit bleek achteraf gezien een groot succes."

Hechte groep

Jens: "Het is fijn om te zien dat iedereen gemotiveerd is en we samen een hechte groep vormen. Daarnaast ben ik ook trots op het feit dat we de laatste tijd met minder volk een groter volume verzetten."

Ta(a)lent voor iedereen: taalstimulerende activiteiten

Van midden 2020 tot en met 31 augustus 2022 liep het project Ta(a)lent voor iedereen.

Ta(a)lent was een samenwerking tussen W13 en de lokale besturen van Anzegem, Harelbeke, Kuurne, Waregem, Wevelgem en Wervik. Vrijwilligers geven (onder begeleiding van een medewerker van het lokaal bestuur) vorm aan taalstimulerende activiteiten voor kinderen met een andere thuistaal. Zo leerden de kinderen de Nederlandse taal op een leuke en speelse manier.

Op 29 maart vond er een lerend netwerk plaats met de lokale trekkers van de activiteiten. Op de agenda stonden toen de evaluatie en de noden vanuit het eerste projectjaar, de aanpak en de planning voor het tweede projectjaar en de toelichting over het aanbod taalstimulerende activiteiten vanuit CAW Zuid-West-Vlaanderen.

Workshop

Op vraag van de lokale trekkers van de taalstimulerende activiteiten organiseerde W13 een workshop die gericht was op begeleiders en animatoren van vrijetijdsactiviteiten voor kinderen, met als doel hen warm te maken taalstimulerend aan de slag te gaan. De geplande workshop werd vormgegeven in overleg met Agentschap Integratie en Inburgering en de Provincie West-Vlaanderen dienst Wereldhuis.

Wegens te weinig inschrijvingen kon de workshop uiteindelijk niet doorgaan. Om toch in te kunnen zetten op het inspireren van begeleiders en animatoren van vrijetijdsactiviteiten voor kinderen, werden toolboxes rond taalstimulering samengesteld. Die worden later verder verspreid in de regio.

Vormingsmoment vrijwilligers

De vrijwilligers van 'Ta(a)lent voor iedereen' konden op 29 juni aansluiten op het vormingsmoment dat VIVES organiseerde voor studenten van Taalballon (die in de regio ook meewerken aan taalstimulerende activiteiten). Er waren hierop 3 vrijwilligers aanwezig.

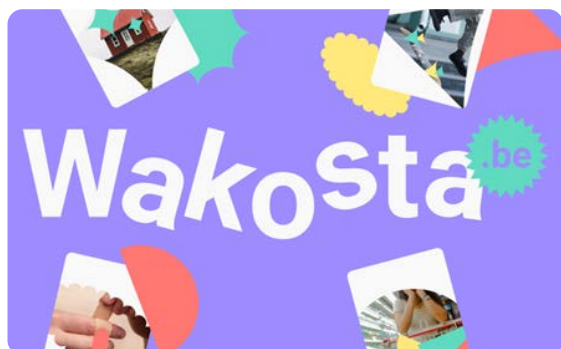
328 kinderen namen deel

Doorheen het jaar organiseerden de lokale trekkers van Ta(a)lent samen met de vrijwilligers een aantal activiteiten.

- 17 momenten van huiswerkbegeleiding in de bib in Anzegem (11 kinderen)
- 5 keer Taalbad op woensdag in Harelbeke en Kuurne (75 kinderen)
- 2 dagen Minibabbelbad in Waregem (25 kinderen)
- 2 maal Babbel in de bib in Wevelgem (13 kinderen)
- 2 weken Zomer- en Letterbad in Harelbeke en Kuurne (60 kinderen)
- 2 weken Zomerbabbelbad in Waregem (60 kinderen)
- 2 weken Vakantiebabbel in Wervik (28 kinderen)
- 2 weken Babbel in Wevelgem (56 kinderen).

In 2022 namen in totaal 328 kinderen deel aan taalstimulerende activiteiten van Ta(a)lent voor iedereen en dit met in totaal 64 begeleiders.

BIZ ontwikkelde interactieve website WAKOSTA.be

BudgetInZicht (BIZ) maakt werk van kwalitatieve budget- en schuldhulpverlening en het voorkomen van schuldoverlast. In Vlaanderen zijn er 11 regionale samenwerkingsverbanden die door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd. BIZ Zuid-West-Vlaanderen is actief in de zorgregio's Kortrijk, Menen en Waregem + Dentergem.

WAKOSTA.be

BIZ lanceerde in 2022 een nieuwe online tool voor financiële educatie, namelijk wakosta.be. De tool onstond naar aanleiding van de beperkende coronamaatregelen en is een aanwinst om op een eigentijdse manier aan de slag te gaan met de grote groep jongeren en jongvolwassenen die nood hebben aan ondersteuning omtrent budgetbeheer en inzicht in hun bestedingspatroon.

Via de nieuwe interactieve website www.wakosta.be kunnen jongeren vanaf 16 jaar op eigen tempo (doorgaans één à twee (les)uren) via educatief materiaal ondervinden wat het kost om op eigen benen te staan en wat de impact van hun keuzes is op het maandbudget. De spelers ontvangen een realistisch maandinkomen. Hun doel is om dit budget zo goed mogelijk te besteden en tal van opdrachten op te lossen binnen de volgende domeinen: wonen, gezondheid, huishouden en ontspanning. Sinds de lancering werd wakosta.be zo'n 6500 keer bezocht.

WAKOSTA?!-app en budgetbeurs

Naast wakosta.be, zet BudgetInZicht (BIZ) al jaren in op het versterken van financiële competenties van kinderen, jongeren én (jong)volwassenen via onder meer de WAKOSTA?!-app en de WAKOSTA?!-budgetbeurs.

Zo kan je met de WAKOSTA?!-app eenvoudig bijhouden hoeveel geld er binnenkomt en hoeveel geld je uitgeeft. Anderzijds is er ook de WAKOSTA?!-budgetbeurs. Via een interactief ervaringsparcours worden jongeren ondergedompeld in de verschillende aspecten van het zelfstandig leven én de financiële gevolgen van keuzes die gemaakt worden.

Voor de WAKOSTA?!-budgetbeurs in Menen (VTI Menen) waren er in totaal 202 leerlingen aanwezig. In Waregem (Welzijnshuis) waren dat er 429. De budgetbeurs werd ook opgezet in volgende hogescholen : STUVO VIVES (15), HOWEST: opleiding maatschappelijk werk (14) en VIVES: opleiding maatschappelijk werk (120).

Toolbox financiële educatie

In 2022 werd de toolbox financiële educatie verder bekend gemaakt: op 8 februari aan 10 leerkrachten in Wervik en op 12 oktober aan 15 brugfiguren lager onderwijs. Daarnaast begeleidden de BIZ-medewerkers verschillende klassen lager onderwijs met gebruik van de toolbox financiële educatie.

In totaal ging het om 286 leerlingen 6e leerjaar in Wervik en Kuurne. De BIZ-medewerkers begeleidden ook het bijzonder lager onderwijs met gebruik van een aangepaste toolbox. In totaal ging het hier om 82 leerlingen (Wervik, Waregem, Wevelgem en Kortrijk).

Webinars

In samenwerking met de andere West-Vlaamse BIZ-regio's werden drie ouderavonden in de vorm van een webinar 'Budget in handen van je kind' gegeven: op 7 februari (143 deelnemers), op 16 mei (40 deelnemers) en op 13 oktober (48 deelnemers).

In 2022 werden door de BIZ-regio's Oost- en West-Vlaanderen ook enkele webinars samen georganiseerd. Op 21 april was er een webinar over de zorgvolmacht, i.s.m. notariskantoor Daels uit Rollegem (140 deelnemers) en op 2 juni was er een webinar over bewindvoering i.s.m. vrederechter Forrier uit Gent (230 deelnemers).

WAKOSTA?! in beeld

Het project 'WAKOSTA?! in beeld' werd in samenwerking met de andere BIZ-regio's uit West-Vlaanderen en met steun van de KBS (Koning Boudewijnstichting) verder vorm gegeven in 2022. Met en voor leerlingen uit OKAN en BUSO werden filmpjes gemaakt om thema's uit de budgetbeurs te verduidelijken voor deze specifieke doelgroepen. Er werden drie reeksen van in totaal 7 korte filmpjes gemaakt over de thema's sparen, budgetteren en verzekeren.

Trefdagen

De BIZ-regio's van Oost- en West-Vlaanderen organiseerden op 10 oktober samen een trefdag bewindvoering voor vrederechters, advocaat-bewindvoerders en hulpverleners. Er waren 190

deelnemers. De dag bestond uit een toelichting vanuit het Netwerk tegen Armoede over de impact van bewindvoering, een panelgesprek met verschillende actoren bij bewindvoering (moderatie door SAM vzw) en de mogelijkheid tot het volgen van verschillende workshops.

De 3 BIZ-regio's van de provincie West-Vlaanderen organiseerden op 29 september een provinciale trefdag rond stress-sensitieve hulpverlening. Onder leiding van Nadja Jungmann, lector 'schulden & incasso' bij de Hogeschool Utrecht, werden maatschappelijk werkers getraind in het stress-sensitief communiceren met cliënten. Daarnaast was er voor beleidsactoren een (online) voordracht (eveneens door Nadja Jungmann) over de invloed van geldstress op het functioneren van cliënten en hoe je die stress als beleidsmaker/organisatie kan reduceren. In totaal waren er zo'n 70 deelnemers.

BIZondere duo's: 48 buddy's actief

Veel mensen met budgetproblemen hebben moeite om hun administratie en/of budget op orde te houden. Het project BIZondere duo's kan een oplossing bieden voor dit probleem. Een buddy gaat aan de slag met mensen die in begeleiding zijn bij de sociale dienst van hun gemeente. Een buddy helpt hen ook om hun digitale en papieren chaos te ordenen. Bovendien is een buddy een vertrouwenspersoon voor de persoon die zij/hij begeleidt.

BIZondere duo's

In 2022 vond zowel in het voorjaar als in het najaar een basisvorming (3 sessies) voor kandidaat-buddy's plaats: in het voorjaar waren er 12 deelnemers, in het najaar 11. Daarnaast waren er ook twee intervisies voor de buddy's met toelichting over de Regionale Woonclub (15 deelnemers) en met toelichting over online hulp (18 deelnemers). Dit gaat bijvoorbeeld over waar je info en tools kan vinden over emotioneel welzijn, alcoholverslaving, nieuwkomers. De lokale vrijwilligerscoördinatoren worden daarnaast ondersteund via intervisies.

Het project BIZondere duo's in Zuid-West-Vlaanderen is eind 2022 uitgerold in de gemeentes Anzegem, Avelgem, Zwevegem, Kuurne, Deerlijk, Menen, Harelbeke, Waregem en via het CAW Zuid-West-Vlaanderen. In totaal ging het om 48 actieve buddy's.

Partnerschap

De partners binnen het Zuid-West-Vlaamse BIZ-netwerk zijn 13 Zuid-West-Vlaamse OCMW's, CAW Zuid-West-Vlaanderen en A'kzie, de erkende vereniging waar armen het woord nemen. BIZ werkt ook samen met scholen, thuiszorgdiensten, organisaties bijzondere jeugdzorg en advocaat-schuldbemiddelaars.

BEWINDVOERING IN ZICHT

Ben je niet (meer) in staat om belangrijke beslissingen te nemen over je welzijn en/of je geld?
Bewindvoering kan jou helpen.

IN DEZE BROCHURE LEES JE ALLE INFO.

Bewindvoering in beeld & in zicht

Het filmpje 'Bewindvoering in beeld' dat in samenwerking met FSMA, Wikifin, SAM, Similes en BIZ werd ontwikkeld, werd gelanceerd en verspreid via nieuwsbrieven (o.a. BIZine bewindvoering), de klankbordgroep, online en de ELZ.

De drie West-Vlaamse BIZ-regio's zetten in op een brede digitale verspreiding (via o.a. websites en nieuwsbrieven) van de brochure 'Bewindvoering in zicht'. Daarnaast werd ook een gratis startpakket van deze brochure bezorgd aan verschillende stakeholders (OCMW's, CAW's, mutualiteiten, vredegerichten, ziekenhuizen, DOP ...). In totaal gaat het om meer dan 14.000 exemplaren.

INTERVIEW - BIZONDERE DUO'S

Geert en Orwa: twee BIZondere Deerlijkenaren

BIZondere duo's is een project waarbij je als vrijwilliger financieel kwetsbare personen kan helpen om hun administratie op orde te houden. Deerlijkenaren Orwa Alkatreb en Geert Benoit getuigen over hun ervaring als BIZonder duo.

Orwa, heel beleefd en wat verlegen over zijn nochtans behoorlijk Nederlands, vluchtte enkele jaren geleden uit Syrië. Geert is zijn BIZondere buddy, een geëngageerde Deerlijkenaar die bevlogen spreekt over hun bijzondere band.

Hoe zijn jullie in dit project gerold?

Geert: "Op een bepaald moment zag ik iets passeren over het project. Eerst leek het me iets voor als ik met pensioen was. Ik ben toch naar de infoavonden geweest en dat heeft me getriggerd. Het mooie aan BIZondere duo's is dat het rekening houdt met de persoonlijke noden. Op die manier gaan de mensen achter het project op zoek naar een match."

Orwa: "Ik hoorde over het project nadat de maatschappelijke assistent in het Sociaal Huis me er over aansprak. Zo kwam ik in contact met Geert."

Geert, wat was de volgende stap, eenmaal je aangaf dat je in het project wilde stappen?

Geert: "Er was een centrale opleiding voor buddy's uit heel de regio van 3 avonden. Mijn geluk was dat die opleiding indertijd in Deerlijk plaatsvond. En ik moet zeggen dat het een heel goede opleiding was."

Orwa, jij komt uit Syrië. Hoe kwam je in Deerlijk terecht?

Orwa: "In 2019 werd ik opgevangen in het asielcentrum in Sint-Niklaas. Begin 2020 kwam ik terecht in Waregem. Sinds juni 2021 woon ik samen met mijn vrouw en kinderen in Deerlijk."

Op welke manier werken jullie samen?

Geert: "We spreken om de 2 weken af. Dan bekijken we al het papierwerk dat binnengekomen is. Vaak zitten daar administratieve brieven bij, die in moeilijk te begrijpen Nederlands geschreven zijn. Soms bespreken we dingen die aan bod kwamen op een consultatie in het Sociaal Huis. Ik kijk ook in de schoolschriftjes van de kinderen."

Orwa: "Los van die complexe administratie is alles hier goed georganiseerd. Dat vind ik belangrijk om mee te geven. Bovendien wil ik iedereen bedanken die mij en mijn gezin al geholpen heeft: het Sociaal Huis in Deerlijk, Waregem en veel andere mensen."

Hoe heeft dit project jullie levens verrijkt?

Geert: "Met corona vielen mijn buitenlandse zakenreizen weg en ik heb nood aan internationale contacten. Door projecten als dit komt de wereld binnen in Deerlijk. Syrië en het Midden-Oosten is bovendien een boeiende wereld die ik niet kende. Het is een nieuwe cultuur die voor me opengaat."

Orwa: "Achteraf bekeken had ik iemand nodig om samen mee te lachen en praten. Geert is die persoon. Voor ik hem kende, had ik soms schrik om me te mengen in het dagelijkse leven. Dankzij hem durf ik veel meer initiatief nemen."

Uit Hallo8540 van de gemeente Deerlijk

GBO pakte uit met middaggesprekken

Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) is een samenwerkingsverband tussen OCMW's, het CAW en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen (DMW). De samenwerking is gericht op de realisatie van een toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening en het tegengaan van onderbescherming.

Het GBO-project focust zich in de periode 2020-2025 op jongvolwassenen. In Zuid-West-Vlaanderen is er voor iedere jongvolwassene in een maatschappelijk kwetsbare situatie een actief, sluitend netwerk van organisaties. Dat netwerk staat in voor zorgcontinuïteit (van jeugdhulp tot volwassenenhulp), zet in op toegankelijkheid en gaat samen onderbescherming tegen (vermijden dat jongvolwassenen tussen de mazen van het net vallen, in de dak- en thuisloosheid terechtkomen, geen gepast werk vinden enz.).

Afsprakenkader

In 2022 tekenden de kernpartners in voor het onderzoek vanuit Wonen Vlaanderen naar de redenen van de non-take-up van de huurpremie.

De stuurgroep GBO kwam tweemaal samen en er werd beslist om een kernpartnergroep samen te stellen die in 2022 verschillende keren samengekomen is. Er werd een eerste aanzet gedaan voor een gemeenschappelijke basis voor een intakeformulier.

Casusoverleggen

Per eerstelijnszone (ELZ) vonden er drie casusoverleggen plaats. De werkgroep wissellen kwam tweemaal samen om dit voor te bereiden (staat momenteel 'on hold'). De werking GBO en de acties

in onze regio werken voorgesteld op de zorggraad van ELZ Waregem.

De werking GBO en de acties in de regio rond jongvolwassenen (OverKopnetwerk, aanbod CAW ...) werden op 12 mei op vraag van het Agentschap Opgroeien voorgesteld aan diverse werkgroepen. Er waren ook diverse overleggen om de mogelijkheden te bekijken tot samenwerking met andere projecten/organisaties (WWIN, straatverpleegkundigen, regionale pool brugfiguren, ELZ's, LOGO Leiland ...).

Middaggesprekken

In het kader van GBO stonden er in 2022 ook een aantal online middaggesprekken gepland. Het eerste gesprek had als thema jongeren/jongvolwassenen en VAPH en PVF. Er waren daarvoor liefst 242 ingeschrevenen. Het tweede gesprek had als thema jongeren op de vlucht, dit keer met 85 ingeschrevenen.

Webinar energie en water

Op 2 juni 2022 organiseerde GBO 'Eerste hulp bij energievragen voor hulpverleners', een webinar over energie(-) en water(prijzen) voor de medewerkers van de kernpartners. Aan dit webinar namen 68 mensen deel.

Verhoogde tegemoetkoming

In het najaar van 2022 startten de GBO-partners in de regio en BIZ een traject op om via vormingen de opname van het recht op verhoogde tegemoetkoming beter te ontsluiten. Op 4 december werd het concept uitgetest op een 20-tal hulpverleners.

Opstart brugfiguurwerking secundair onderwijs in de regio

In de regio zijn er al een aantal jaar met succes brugfiguren lager onderwijs aan de slag. Dat zette Stad Menen en Stad Waregem ertoe aan om ook een brugfiguur secundair onderwijs aan te stellen. In het kader van het Plan Samenleven werden drie intergemeentelijke dossiers ingediend in samenwerking met W13 om een brugfiguurwerking secundair onderwijs in de regio uit te bouwen.

Samen met de lokale besturen binnen de referentieregio en het CAW Zuid-West-Vlaanderen werd de methodiek verder ontwikkeld.

Op 21 oktober vond een eerste stuurgroep plaats met alle betrokken lokale besturen. Samen met de indienende lokale besturen Kortrijk, Wevelgem en Waregem werd tweewekelijks afgestemd om de opstart te kunnen voorbereiden. Daarnaast was er ook afstemming met het Agentschap Integratie en Inburgering in het kader van hun opdracht vanuit het Plan Samenleven. Begin 2023 startten de 5 brugfiguren op.

Financiering

Voor de financiering van de brugfigurenwerking ontving W13 eind september een subsidie van 298.000 euro vanuit het Plan Samenleven voor de uitbouw van een regionale pool brugfiguren. De Vlaamse regering keurde namelijk eind september een subsidie (Plan Samenleven) voor brugfiguren secundair goed voor de regio Zuid-West-Vlaanderen. Voor de regio Waregem en regio Menen betekent dit een versterking en aanvulling op de expertise van de bestaande brugfigurenwerking secundair onderwijs.

Alle lokale besturen in de regio stemden ook in met een cofinanciering ter waarde van 298.000 euro. CAW Zuid-West-Vlaanderen zet vanuit reguliere middelen eigen personeel in. We kunnen tot slot rekenen op de ondersteuning van het Agentschap Integratie en Inburgering.

Verskillende manieren van werken

Er is vooral aandacht voor het lokale maatwerk aangezien de brugfiguren secundair onderwijs heel lokaal aan de slag gaan: in de scholen en binnen de sociale diensten van de lokale besturen. Zo kunnen zij vraaggericht en op maat werken.

In de regio Menen-Wervik-Wevelgem wordt ervoor gekozen om de brugfiguur secundair onderwijs in Wevelgem en Wervik in te zetten. In Menen ondersteunt de brugfiguur de brugfiguur secundair onderwijs van Stad Menen. In de regio Waregem-Anzegem-Avelgem-Deerlijk-Spiere-Helkijn-Zwevegem is de brugfiguur secundair onderwijs het aanspreekpunt in alle gemeenten, behalve Waregem. Daar ondersteunt de brugfiguur de brugfiguur secundair onderwijs van de Stad Waregem.

Voor de regio Harelbeke-Kortrijk-Kuurne-Lendeledede worden de 3 brugfiguren secundair onderwijs aan scholen gekoppeld: deze scholen zijn CLW; Campus Engineering Guldensporencollege en OKAN; BuSO Ter Bruyninge; Athena Campus Drie Hofsteden en OKAN.

De brugfiguren zullen nauw samenwerken met de bestaande brugfiguur van Stad Menen en van Stad Waregem.

Doelpubliek

Het doelpubliek zijn jongeren tussen 12 en 18 jaar die les volgen in het secundair onderwijs. Ook hun gezin wordt nauw betrokken. De brugfiguren secundair onderwijs besteden bijzondere aandacht aan jongeren en hun gezin in een (mogelijk) kwetsbare situatie.

Opstart project e-inclusie

Veel mensen raken uitgesloten door de digitalisering van de maatschappij. Met het project e-inclusie wil W13 een regionale methodiek uitwerken om die mensen te bereiken en te motiveren. Dit project loopt in samenwerking met lokale besturen en diverse partners. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar mensen in een financiële of digitale kwetsbare situatie.

In 2022 werd op vraag van 8 lokale besturen een projectdossier ingediend bij de POD MI "E-inclusion for Belgium". W13 werkt binnen dit project gedurende 3 jaar heel concrete acties uit in samenwerking met 8 OCMW's (Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kuurne, Lendeledede, Waregem, Wevelgem en Zwevegem).

Daarnaast worden de lessons learned met alle deelgenoten van W13 gedeeld in functie van het opzetten van een lokaal e-inclusiebeleid. Op 15 augustus 2022 werd het dossier ingediend, op 25 november ontvingen we een officieel Koninklijk Besluit met de goedkeuring van dit project.

De partners bereidden daarna de opstart van dit project voor. Het project ging officieel van start op 15 november 2022.

Met dank voor de steun

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

met de steun van
de Koning Boudewijnstichting

Colofon

Met dank aan onze partners:

de lokale besturen van Avelgem, Anzegem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Lendelede, Menen, Spiere-Helkijn, Waregem, Wervik, Wevelgem, Wielsbeke en Zwevegem, het CAW-Zuid-West-Vlaanderen

de verschillende partners in BIZ Zuid-West-Vlaanderen, het Energiehuis WarmerWonen, Kracht.Wonen, het Regionaal Crisisnetwerk, de Woonclub, het Geïntegreerd Breed Onthaal en de projecten Konekti, wijk-werken en Food Act 13

alle partners vanuit het regionaal overleg sociale economie

de zorg- en welzijnsactoren in de eerste lijn, de partners in de thuis- en ouderenzorg, de diensten maatschappelijk werk van de mutualiteiten, De Brug en zijn partners, het Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg Zuid-West-Vlaanderen, de Huisartsenkring Zuid-West-Vlaanderen, hulpverleningszone Fluvia en de Eerstelijnszones Kortrijk, Waregem en Menen

de intergemeentelijke samenwerking wonen, VDAB, Steunpunt Vrijwilligerswerk, Provincie West-Vlaanderen, Leiedal, zuidwest, Logo Leieland ...

Tekst en redactie:

Amaryllis De Groote en Axel Vandenheede

Met dank aan alle collega's die zorgden voor informatie, verhalen uit de praktijk, het nalezen van teksten ...

Foto's:

W13, Freepik, Pixabay, Pexels, tenzij anders vermeld.

Lay-out:

Desmet Hannes, Buro345

Overnemen uit de inhoud kan mits bronvermelding.